Pohjois-Suomen
ympäristölupavirasto

LUPAPÄÄTÖS
Nro 7/04/2
Dnro Psy-2002-y-146
Annettu julkipanon jälkeen
30.1.2004

ASIA	Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen ympäristölupa, Kestilä, Vaala, Pulkkila ja Rantsila
LUVAN HAKIJA	Vapo Oy PL 318 90101 OULU

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI 4
HAKEMUS 4
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE 4
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA 4
ASIAN VIREILLETULO 4
TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET SEKÄ ALUEEN KAAVOITUSTILANNE 4
TOIMINTA-ALUE JA SEN YMPÄRISTÖ 5
Ympäristön tila 5
Alueen hydrologia ja geologia 5
Alueen luonnon tila ja rakennettu ympäristö 5
Vesistön tila ja käyttökelpoisuus 6
Pohjaveden tila 6
Melutilanne ja liikenne 6
Muut kuormittavat toiminnat 6
Alue ja kohteet, joihin toiminnalla voi olla vaikutuksia 7
Luonnonsuojelualueet ja muut luontokohteet 7
Asutus ja muu rakennettu ympäristö 7
Alueen kalatalous 8
TOIMINTA 8
Yleiskuvaus toiminnasta 8
Tuotteet ja tuotantomäärät 9
Poltto- ja voiteluaineet 9
Liikennejärjestelyt 9
Työmaan liikennejärjestelyt 9
Työmaaliikenne 10
Jälkihoito ja -käyttö 10
Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP) 11
Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä 11
YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN 12
Päästöt pintavesiin 12
Vesiensuojeluratkaisut ja -rakenteet 12
Vesiin joutuvien päästöjen määrä ja laatu 12
Päästöt maaperään ja pohjaveteen 14
Päästöt ilmaan 14
Melu ja tärinä 14
Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen 14
Jätteiden määrä ja laatu 14
Jätteiden kerääminen, kuljetus ja käsittelypaikat 15
TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN 15
Vaikutus luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin 15
Vaikutus pintavesiin ja niiden käyttöön 15
Vaikutus kalatalouteen 16
Vaikutus maaperään ja pohjaveteen 17
Pölyn vaikutus 17
Melun vaikutus 17
TOIMINNAN JA VAIKUTUSTEN TARKKAILU 18
Käyttötarkkailu 18
Päästötarkkailu 18
Kuntoonpanovaiheen tarkkailu 18
Vaikutustarkkailu 19
Raportointi 19
POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN 19
Työmaan paloturvallisuus 19
Muut riskit ja häiriötilanteet 20
Ympäristövahinkovakuutus 20
ESITETYT MUUT TOIMENPITEET JA KORVAUKSET 20

Kalatalousvelvoitteet ja korvaukset ... 20
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY ... 21
Lupahakemuksen täydennykset ... 21
Lupahakemuksesta tiedottaminen ... 21
Lausunnot ... 21
Muistutukset ... 24
Hakijan kuuleminen ja vastine ... 25
Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lausunto luontoselvityksestä ja hakijan vastineesta ... 26
Hakijan vastine lausunnosta ... 26
MERKINTÄ ... 27
Y M P Ä R I S T Ö L U P A V I R A S T O N R A T K A I S U ... 27
YMPÄRISTÖLUPARATKAISU ... 27
TÄYTÄNTÖÖNPANORATKAISU ... 27
LUPAMÄÄRÄYKSET ... 27
Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi ... 27
Päästöt vesiin ... 27
Päästöt ilmaan ja melu ... 28
Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen ... 28
Varastointi ... 29
Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet ... 29
Toiminnan lopettaminen ... 29
Tarkkailu- ja raportointimääräykset ... 29
Kalatalousmääräys ... 30
OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN VARALLE ... 30
RATKAISUN PERUSTELUT ... 30
Lupaharkinnan perusteet ... 30
Luvan myöntämisen edellytykset ... 30
Täytäntöönpanoratkaisun perustelut ... 30
Lupamääräysten perustelut ... 31
Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi ... 31
Tarkkailu- ja raportointimääräys ... 32
Kalatalousmääräys ... 32
VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN ... 33
LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN ... 34
Päätöksen voimassaolo ... 34
Lupamääräysten tarkistaminen ... 34
Korvattavat päätökset ... 34
Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen ... 34
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO ... 35
Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus ... 35
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET ... 35
KÄSITTELYMAKSU ... 35
Ratkaisu ... 35
Perustelut ... 35
Oikeusohje ... 35
MUUTOKSENHAKU ... 36

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Parkkisenrimmen turvetuotantoalue sijaitsee Kestilän kunnan alueella noin 10 km Kestilän kirkonkylästä kaakkoon.

HAKEMUS

Vapo Oy on hakenut toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa turpeen nostoon Parkkisenrimmen tuotantoalueelta ja vesien johtamiseen vesistöön. 63,6 ha:n laajuisella turvetuotantoalueella on tarkoitus jatkaa polttoturpeen tuotantoa, ja 48,6 ha:n laajuisella alueella aloittaa turvetuotanto. Keskimääräinen vuosituotanto alueella on noin 25 000 m^3 jyrsinpolttoturvetta. Tuotantoalueen vedet johdetaan vesiensuojelurakenteiden kautta Kotiojaan, joka laskee Veneojaan ja edelleen Neittävänjokeen ja Siikajokeen.

Hakija on pyytänyt, että ympäristölupapäätös määrättäisiin täytäntöönpantavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Hakija on esittänyt, että se velvoitettaisiin asettamaan 1 000 euron pankkitakaus tai muu hyväksyttävä vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen siltä varalta, että lupapäätös kumottaisiin tai sitä joltakin osin muutettaisiin.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 7 d) kohdan mukaan luvanvaraista toimintaa on turvetuotantoa ja siihen liittyvää ojitusta koskeva asia, jos tuotantoalue on yli 10 hehtaaria.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 5 c) kohdan mukaan ympäristölupavirastossa käsitellään turvetuotantoa ja siihen liittyvää ojitusta koskeva asia, jos tuotantoalue on yli 10 hehtaaria.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on toimitettu ympäristölupavirastoon 29.11.2002.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET SEKÄ ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös 3.10.1995 nro 54/95/2 ja vesiylioikeuden päätös 20.11.1996 nro 180/1996

Parkkisenrimpi on Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa merkitty turvetuotannossa olevaksi suoksi.

Hakija on tehnyt Kestilän kunnan Kestilän kylässä sijaitsevaa tilaa Lisälepikko RN:o 83:0 koskevan vuokrasopimuksen.

TOIMINTA-ALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Ympäristön tila

Alueen hydrologia ja geologia

Parkkisenrimpi sijoittuu Siikajoen vesistöalueen (57) Neittävänjoen alueelle (57.04), tarkemmin Veneojan lähialueelle (57.048).

Parkkisenrimmeltä vedet johdetaan Kotiojaan, joka laskee Veneojaan ja edelleen Neittävänjoen kautta Siikajokeen.

Osa Parkkisenrimmen eristysojien vesistä eli turvetuotantoalueen ulkopuolisista vesistä johdetaan Mulkuanjokeen.

Kotiojan valuma-alueen pinta-ala on 34 km^2 ja Veneojan valuma-alueen pinta-ala sen yhtyessä Neittävänjokeen 89 km^2. Neittävänjoen valuma-alue Veneojan alapuolella on noin 340 km^2 ja sen yhtyessä Siikajokeen 439 km^2.

Veneojan valuma-alue muodostuu pääasiassa soista ja metsistä, joista suuri osa on ojitettu. Valuma-alueella sijaitsee kaksi järveä Neittävänjärvi ja Oudonjärvi, mutta Parkkisenrimmen vedet laskevat niiden alapuolelle. Asutusta ja peltoja valuma-alueella on vähän ja ne ovat keskittyneet Parkkisenrimmen pohjoispuolelle sekä Veneojan alaosalle. Parkkisenrimmen ja Navettarimmen turvetuotantoalueet yhdessä muodostavat 3,2 % Veneojan valuma-alueen pinta-alasta.

Alueen luonnon tila ja rakennettu ympäristö

Parkkisenrimmen lähiympäristö on metsää ja metsäistä suota. Lähimmät peltoviljelyalueet ovat entisiä turvetuotantoalueita lohkoilla 1 ja 3. Parkkisenrimmestä noin kilometri pohjoiseen sijaitsee Vapo Oy:n Navettarimmen turvetuotantoalue.

Parkkisenrimmen tuotantoalueen itäpuolella on ojitusrauhoitusalue. Alueelle on matkaa tuotantoalueen reunasta 40–230 m.

Hakijan tiedossa ei ole erityisiä maankäyttökohteita tuotantoalueen läheisyydessä.

Hakijan teettämän luontoselvityksen mukaan Parkkisenrimmeltä ei tavattu luonnonsuojelulain mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Soilta ei myöskään tavattu luonnonsuojelulain 42 §:n mukaisia rauhoitettuja kasvilajeja eikä luonnonsuojelulain 46 §:n mukaisia uhanalaisia tai erityisesti suojeltuja lajeja.

Maisemakuvaltaan suot ovat luonnontilaisilta osiltaan tyypillistä pohjanmaalaista avosuota, jota reunustavat isovarpuiset rämeet. Pohjois–etelä -suunnassa suon maisemakuvaa hallitsee suon laajuus. Itä–länsi -suunnassa suota jakaa keskiosan rämealue. Inventoidut alueet eivät näy

alueen halki kulkevalle metsäautotielle, eikä suon näkyvyysalueella ole asutusta.

Selvityksen mukaan Parkkisenrimmen linnusto koostuu pääosin suolajeista sekä metsien yleislinnuista. Alueelta ei ole tavattu luonnonsuojelulain mukaisia uhanalaisia tai erityisesti suojeltavia lajeja. Parkkisenrimmen ja erityisesti tuotantoalueen länsipuoleisen alueen linnustollinen arvo on kohtalainen. Suojelullisesti merkittävimpiä lajeja alueella ovat sinisuohaukka, joutsen, kapustarinta, suokukko ja liro.

Vesistön tila ja käyttökelpoisuus

Veneoja on perattu, hiekka-hiesupohjainen ja matala ”kanava”, jossa virtausnopeus on enimmäkseen pieni. Vuoden 2000 tarkkailutulosten perusteella Veneojan vedenlaatu on välttävä. Vesi on väriltään tummaa, humuspitoista ja ravinteikasta. Erityisesti fosforipitoisuudet olivat korkeita. Vesi oli myös sameaa ja siinä oli runsaasti rautaa ja kiintoainetta. Hapen kyllästysaste oli talvella 60 % ja kesällä 76–90 %.

Veneojan vesi on ollut varsin runsasravinteista ja ravinteista suuri osa on ollut epäorgaanisessa muodossa. Kiintoainepitoisuudet ovat olleet kesäisin melko korkeita, mutta talvella ne ovat olleet yleensä pienempiä.

Myös Neittävänjoen vedenlaatu oli vuonna 2000 välttävä. Vedenlaadussa ei ollut juurikaan eroa Veneojan yläpuolen ja Neittävänjoen alaosan välillä. Fosforin ja kiintoaineen pitoisuudet ovat olleet usein korkeampia Veneojan yläpuolella kuin joen alaosalla. Neittävänjoen happitilanne oli vuonna 2000 välttävä ja se on parantunut 1990-luvun vaihteen tasosta.

Neittävänjoen ravinnepitoisuudet ovat olleet välillä jopa erittäin reheville vesistöille tyypillistä tasoa. Veneojan yläpuolella mitattiin erityisen korkeat fosfori- ja typpipitoisuudet talvella 1994. Kiintoainepitoisuudet ovat yleensä olleet Neittävänjoessa keskimäärin alhaisempia kuin Veneojassa, mutta ajoittain pitoisuudet ovat olleet korkeita. Veneojan vaikutus Neittävänjoen vedenlaatuun on ollut vähäinen, sillä vedenlaatuerot Veneojan yläpuolisen havaintopaikan ja Neittävänjoen alaosan välillä ovat olleet hyvin vähäisiä.

Pohjaveden tila

Lähin pohjavesialue, Sorvonkankaan (11247004) II-luokan pohjavesialue sijaitsee noin 6 kilometriä Parkkisenrimmen tuotantoalueesta lounaaseen.

Melutilanne ja liikenne

Suolta on yhteys pohjoisen Mustanmaantien kautta yhdystielle 8250 ja eteläisen työmaatien kautta yhdystielle 8190. Mustanmaantien pituus on 9 kilometriä ja sen varressa lähin asutus on noin 2 kilometrin päässä Parkkisenrimmen tuotantoalueesta. Mustanmaantie kulkee pihojen kautta. Eteläisen työmaatien pituus on noin 3 kilometriä. Sen varrella ei ole asutusta.

Muut kuormittavat toiminnat

Pistekuormittajia Siikajoen vesistöalueella ovat kahdeksan jätevedenpuhdistamoa, Raisio Yhtymä Oyj sekä turvetuotanto ja kaatopaikat. Pistekuormitus muodostaa kuitenkin vain 4–6 % vesistön kokonaiskuormituk-

sesta. Loppuosan kuormituksesta muodostaa hajakuormitus, josta merkittävämpänä maatalous. Siikajoen vedenlaatuun vaikuttavat huomattavasti myös tekoaltaat sekä suoraan altaissa tapahtuvana vedenlaatumuutoksina että lyhytaikaissäännöstelyn aiheuttamana rantojen kulumisena. Turvetuotannon osuus ravinteiden pistekuormituksesta on ollut noin 30 %. Siikajoen hajakuormitusselvityksen (PSV 2001a) mukaan turvetuotannon typpikuormituksen osuus oli 1–1,5 % ja fosforikuormituksen alle 1% kokonaiskuormituksesta Neittävänjoen valuma-alueella.

Eri kuormituslähteiden osuus Siikajoen vesistöalueella vuositasolla ja kesäaikana

Kuormittaja	Vuosi kg/a		Kesä–elokuu kg/92d	
	Fosfori	Typpi	Fosfori	Typpi
Haja-asutus	4 189	19 474	1 056	4 909
Loma-asutus	287	1035	215	776
Peltoviljely	26 569	502 872	1 328	25 144
Karjatalous	1 334	7 531	133	753
Metsäojitus	4 946	64 814	989	12 963
Avohakkuu	1 933	19 331	387	3 866
Taajamien valumav.	831	4 156	166	831
Ilmalaskeuma	1 122	32 995	280	8 249
Hajakuormitus yht.	**41 211**	**652 208**	**4 555**	**57 490**
Asumajätevedet	712	23 960	179	6 039
Teollisuus	303	3 310	76	834
Kaatopaikat	291	6 457	58	1 291
Turvetuotanto	234	7 245	57	1 840
Pistekuormitus yht.	**1 539**	**40 972**	**371**	**10 005**
Luonnonhuuhtouma	44 300	675 045	8 860	135 009

Veneojaan johdetaan vesiä Parkkisenrimmen lisäksi myös Navettarimmen turvetuotantoalueelta.

Alue ja kohteet, joihin toiminnalla voi olla vaikutuksia

Luonnonsuojelualueet ja muut luontokohteet

Parkkisenrimmen tuotantoalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse suojelualueita. Lähin suojeltu kohde on noin 2,7 km:n päässä turvetuotantoalueen itäpuolella sijaitseva Natura-alue Rumala-Kuvaja-Oudonrimmet (FI1200800). Alueella on merkitystä erityisesti aapasuoluonnon ja linnuston suojelun kannalta.

Parkkisenrimmen läheisyydessä ei sijaitse erityisiä pienvesiä.

Asutus ja muu rakennettu ympäristö

Matkaa tuotantoalueelta lähimpään asutukseen on noin 2 kilometriä. Asuintalot sijaitsevat Mustanmaantien varressa. Lisäksi Parkkisenrimmestä pohjoiseen noin 600 metrin etäisyydellä tuotantokentästä sijaitsee tila Navettakangas RN:o 56:4, joka ilmeisesti on ajoittain käytössä kesäaikaan.

Hakijan tiedossa ei ole alueen lähiympäristössä muita erityisiä kohteita.

Veneojan varressa asutusta on vähän ja se on keskittynyt ojan alaosalle. Koska ojan vesi on heikkolaatuista, ei ojalla ole muutoinkaan virkistyskäytöllistä arvoa.

Alueen kalatalous

Veneojan kalataloudellinen käyttö ja arvo on vähäinen. Kestilän osakaskunnan esimiehen mukaan kalastus Veneojalla on lähinnä pienimuotoista hauen katiskapyyntiä keväällä. Vuonna 1992 Veneojalla arvioitiin olleen käytössä pari katiskaa ja saalis oli tuolloin noin 25 kg haukea.

Neittävänjoella sen Pelsonrimmen alapuolisella jokiosuudella on tehty kalastustiedustelu vuonna 2000. Tiedustelu kattoi siten lähes koko Neittävänjoen sen latvahaaroja lukuun ottamatta. Kalastus alueella ei ollut kovin aktiivista. Kalastusta harjoitettiin 35 taloudessa, mikä oli 36 % alueen rantatiloista. Keskimäärin kalastukseen osallistui 1,9 henkilöä. Kalastus tapahtui pääasiassa verkoilla, katiskoilla, heittovavoilla ja mato-ongilla. Kokonaissaalis Neittävänjoella vuonna 2000 oli 630 kg, mistä särkeä oli 33 %, haukea 31 %, ahventa 17 % ja lahnaa 11 %. Muita kalalajeja saatiin vain vähän. Talouskohtainen saalis oli 18 kg. Kalojen makuvirheistä kommentoi yhteensä 27 kalastajaa, joista 59 % ilmoitti makuvirheitä esiintyvän. Kalastustiedusteluun vastanneista 54 % ilmoitti pyydysten likaantumisen haittaavan kalastamista.

Neittävänjoella on tehty aiemmin kalastustiedustelut vuosina 1980 ja 1981. Kalastavia talouksia oli 50 ja kokonaissaalis oli samaa tasoa kuin vuonna 2000. Madetta saatiin vuosina 1980-1981 selvästi enemmän kuin vuonna 2000.

Neittävänjokeen on istutettu viime vuosina vain kirjolohta. Aiemmin on tehty myös ravunistutuksia, mutta pyyntivahvaa rapukantaa ei ole syntynyt.

TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen tuotantokelpoinen kokonaispinta-ala on 112,2 ha. Tarkoituksena on jatkaa turvetuotantoa 63,6 ha:n alalla ja aloittaa turvetuotanto 48,6 ha:n laajennusosalla.

Hankealue on pääosin Vapo Oy:n omistuksessa, ainoastaan lohko 5b on vuokrattu maanomistajilta turvetuotantokäyttöön. Vuokrasopimus päättyy vuonna 2037.

Turpeen tuotantokausi on vuosittain toukokuusta syyskuun alkuun, millä ajalla aktiivisia tuotantotöitä on noin 40–60 vuorokautta keskittyen alku- ja keskikesän poutajaksoihin. Tuotantokaudella töitä tehdään sääolojen salliessa keskeytyksittä ympäri vuorokauden.

Tuotantokenttien vuosittaiset kunnostustyöt keskittyvät syksyyn ennen vesien jäätymistä, joskin kunnostus- ja huoltotöitä voidaan tarpeen mukaan tehdä kaikkina vuodenaikoina. Talvella turpeen toimitus pyritään keskittämään yhdestä kahteen jaksoon, jakson kestäessä muutamasta päivästä

kuukauteen riippuen käyttökohteiden kulutusmäärästä. Toimitusjakson aikana lastausta ja turpeen ajoa suoritetaan tarvittaessa myös ympärivuorokautisesti.

Työmaan tukikohta-alueella ei sijaitse kiinteitä rakennuksia. Viereisen Navettarimmen rakennukset toimivat myös Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen tukialueena. Lisäksi alueella voi sijaita tuotantourakoitsijoiden kevytrakenteisia siirreltäviä taukotupia ja työkaluvarastoja.

Tuotteet ja tuotantomäärät

Parkkisenrimmellä tuotetaan jyrsinpolttoturvetta. Turpeen vuotuinen tuotantomäärä on keskimäärin 20 000–30 000 m^3. Siinä vaiheessa kun lisäalueet ovat tuotantokunnossa, on alueelta poistunut tuotannosta huomattava määrä vanhoja alueita, joten tuotantomäärät pysynevät samalla tasolla myös jatkossa. Parkkisenrimmeltä tuotetaan tällä hetkellä vain jyrsinpolttoturvetta. Laajennusalueella voidaan alkuvaiheessa kenttien pintakerroksesta tuottaa myös ympäristöturvetta.

Tuotantoon kuuluu turpeen irrottaminen suon pinnasta, tuotteen kuivatus, keräily ja varastointi aumoihin. Tuotantomenetelmänä käytetään imuvaunuja.

Poltto- ja voiteluaineet

Tuotannossa ja suon valmistelun aikana koneissa käytetään joko dieseltai polttoöljyä. Koneiden voiteluun tarvitaan lisäksi moottoriöljyjä ja vaselineja. Polttoaineiden vuosittainen kulutus on noin 13 000 litraa ja voiteluaineita kuluu vastaavasti noin 100 litraa tuotantokaudessa. Poltto- ja voiteluaineet varastoidaan paloviranomaisten vuosittain hyväksymissä säiliössä ja paikoissa. Palavien nesteiden varastointipaikat merkitään vuosittain päivitettäviin turvallisuussuunnitelmiin.

Parkkisenrimmen työmaalla ei ole käytössä hakijan omistamia polttoainesäiliöitä. Tuotanto- ja kunnostusurakoitsijalla on siirrettäviä säiliöitä, jotka säilytetään työmaalla paloviranomaisten hyväksymissä paikoissa. Lisäksi Parkkisenrimmen työmaakoneisiin polttoainetta tankataan Navettarimmen tukikohdassa sijaitsevista polttoainesäiliöistä. Työmaan vesienkäsittelyrakenteisiin kuuluvat kaksi pumppaamoa ovat dieselkäyttöisiä. Kummankin pumpaamon välittömässä läheisyydessä on 1 000 litran polttoainesäiliö. Suunnitellulle lisäalueelle tulee vastaavanlainen pumppaamo.

Liikennejärjestelyt

Työmaan liikennejärjestelyt

Turvetta toimitetaan pääasiassa Ouluun. Suolta on yhteys pohjoisen Mustanmaantien kautta yhdystielle 8250, josta edelleen Muhoksen kautta Ouluun. Koska Mustanmaantie kulkee pihojen kautta, ei tätä reittiä ajeta kuin toiseen suuntaan eli silloin kun rekat ovat tulossa tyhjinä tuotantoalueelle. Lisäksi Mustanmaantietä myöten ei ajata lainkaan öiseen aikaan. Mustanmaantien pituus on 9 kilometriä.

Toimituksiin käytetään pääasiassa eteläistä työmaantietä. Tämän tien pituus on noin 3 kilometriä. Eteläisen tien varressa ei ole asutusta. Reitti jat-

kuu yhdystielle 8190 (Vuolijoki-Kestilä) ja siitä edelleen seututien 822 ja Temmeksen kautta valtatielle E75.

Työmaaliikenne

Turvetta toimitetaan pääkäyttökohteisiin ympäri vuoden. Toimitusjaksot kestävät kuukaudesta muutamaan kuukauteen riippuen käyttökohteiden kulutusmäärästä. Turpeen toimittamiseen käytetään perävaunullisia rekka-autoja ja lastaukseen pyörä- tai kauhakuormaajaa.

Tuotantokoneet on sijoitettu työmaalle pääosin ympäri vuoden, joten niitä ei juurikaan kuljeteta lukuun ottamatta satunnaisia siirtoja. Kunnostus- ja ympäristönsuojelutoiminnassa käytettäviä koneita tuodaan työmaalle keskimäärin 2–3 kertaa tuotantokauden aikana. Suurin osa tästä liikenteestä kulkee samaa reittiä kuin turvetoimitukset.

Jälkihoito ja -käyttö

Parkkisenrimmellä on tähän mennessä poistettu alueita tuotantokäytöstä turpeen loppumisen vuoksi yhteensä 39,7 ha. Suurimmat poistuneet alueet sijaitsevat lohkojen 1, 3 ja 4 laidoilla. Lisäksi on poistunut yksittäisiä pienempiä alueita lohkoilta 2 ja 3. Lohkon 1 tuotannosta poistuneet alueet, yhteensä 18,8 ha, on vuokrattu viljelykäyttöön. Vedet on ohjattu näiltä alueilta turvetuotantoalueen ja vesienkäsittelyn ohitse. Myös Parkkisenrimmen pohjoisosasta lohkoilta 3 ja 4 tuotannosta poistuneet alueet, yhteensä 16,5 ha, on vuokrattu viljelykäyttöön. Näiden alueiden vedet johdetaan edelleen turvetuotantoalueen vesienkäsittelyn kautta eli pumppaamalla imeytyshaihdutusaltaaseen. Loput tuotannosta poistuneista alueista toimivat osittain tuotannon tukialueina ja ovat pääosin kasvittuneet luontaisesti. Alueita ei ole erotettu tuotantoalueen muusta vesienkäsittelystä.

Poistumaennusteen mukaan Parkkisenrimmen nykyisin tuotannossa olevalla alueella tuotantopinta-ala pienenee tulevina vuosina siten, että noin vuoden 2008 tienoilla tuotannossa on enää noin 20 hehtaaria. Turvetuotannon Parkkisenrimmellä arvioidaan loppuvan vanhalla alueella vuosien 2012–2014 tienoilla. Lisäalueet ovat turvetuotannossa noin 20 vuotta, joten kokonaisuudessaan Parkkisenrimmen alue poistunee tuotannosta vuosina 2026–2030.

Tuotannosta poistettavilla aloilla suopohja siistitään siten, että alueelle ei jää jätteitä eikä tarpeettomia kantokasoja tai koneita. Tuotetut turvevarat poistetaan alueelta ja auma-alueet siistitään ja tasataan siten, että niistä ei jää maisemaan haittaa. Koska alueen vesienkäsittely perustuu pumppaukseen, tultaneen tuotannosta poistettavat alat sopivina kokonaisuuksina ohjaamaan pumppauksen ohi. Suunnitelmat vesienkäsittelyn muutoksista esitetään ympäristökeskukselle ennen niiden toteuttamista maastossa.

Niillä tuotannosta poistettavilla aloilla, jotka kuivuvat luontaisesti gravitaatiolla, todennäköisin seuraava maankäyttömuoto on joko peltoviljely tai metsittäminen, jotka molemmat vaativat myös kuivatuksen varmistamista sekä maanpinnan muokkausta. Alueet siirretään uuden maankäytön piiriin sopivina kokonaisuuksina, esimerkiksi kokonaisina lohkoina.

Siistimistoimien jälkeen vuokra-alueet luovutetaan takaisin maanomistajille maanvuokrasopimusten mukaisessa kunnossa. Lopullisen päätöksen alueiden uudesta käytöstä tekee maanomistaja.

Hakija pitää omistuksessaan olevien tuotannosta poistettujen alueiden vesiensuojelurakenteet, kuten sarkaojarakenteet ja laskeutusaltaat, kunnossa tarpeen mukaan vielä kahden vuoden ajan sen jälkeen, kun ko. rakenteille on lopetettu turvetuotannossa olevien alueiden vesien johtaminen kokonaisuudessaan. Sen sijaan pumppaukseen perustuvaa vesienkäsittelyä ei pääsääntöisesti jatketa enää turvetuotantotoiminnan päättymisen jälkeen. Kunnossapidon toteutus ja kesto määräytyvät tarpeen mukaan huomioon ottaen poistuma-alueiden sen hetkinen käyttö. Tämän jälkeinen vesiensuojelurakenteiden käyttö ja kunnossapito määräytyvät kulloisenkin maankäyttömuodon sen hetkisten määräysten ja suositusten mukaisesti.

Parkkisenrimmellä tullee tuotannon päättymisen jälkeen olemaan myös alueita, joita ei voida turvetuotannon päättymisen jälkeen kuivattaa viljelykäyttöön sopiviksi luontaisesti ilman vesien pumppausta tai suurien kuivatuskanavien kaivamista. Näiden alueiden turvetuotannon jälkeinen käyttömuoto tullaan ratkaisemaan tapauskohtaisesti mm. maanomistus huomioon ottaen. Hakijan omistuksessa olevilla kiinteistöillä lienee todennäköisin vaihtoehto alueiden uudelleen soistaminen tai muu luontainen kasvittuminen.

Parkkisenrimmen lohkolta 4 poistunut alue on mukana tutkimusprojektissa, jossa seurataan turvetuotannosta poistettujen alueiden vesipäästöjä. Hakijan käsityksen mukaan tästä projektista saatava tieto on riittävää vaikutusten arvioimiseksi, eikä turvetuotannosta poistettujen ja muun maankäytön piiriin siirrettyjen alueiden vesi- ja muita mahdollisia päästöjä Parkkisenrimmellä ole tarpeen muutoin tarkkailla.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Parkkisenrimmen vesienkäsittely perustuu pääasiassa imeytykseen ja haihdutukseen. Laajennusalueesta 35,5 ha:n alalle on suunniteltu vesienkäsittelyksi pintavalutuskenttä. Talvikautena koko tuotantoalueen vedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta. Hakijan mielestä vesiensuojelurakennelmat vastaavat tämän päivän tietämyksen mukaan kaikilta osiltaan Parkkisenrimmen olosuhteissa parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa (BAT).

Parkkisenrimmen jätehuolto on järjestetty jätelainsäädännön edellyttämällä tavalla. Jätteet säilytetään asianmukaisesti ennen niiden kaatopaikalle tai jatkokäsittelyyn toimittamista ja jätemääristä pidetään kirjaa. Polttoöljyjen sekä jäteöljyjen varastointi pyritään järjestämään niin, että minimoidaan riskit öljyn joutumisesta maaperään.

Tuotantoalueella työskenteleville annetaan säännöllisesti koulutusta ja opastusta ympäristönsuojelurakenteiden hoidosta, ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavista työtavoista sekä toiminnasta poikkeustilanteissa.

Hakijan arvion mukaan Parkkisenrimmen toiminnassa sovelletaan kaikilta osiltaan vesienkäsittely, pöly- ja meluhaitat, jätteiden käsittely sekä liikenne huomioon ottaen parasta käyttökelpoista tekniikkaa sekä ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP).

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Vapo Oy Energia Pohjois-Suomen tulosyksiköllä on ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöasioiden hallintajärjestelmä. Järjestelmä on otettu käyttöön vuoden 1998 alussa ja se on sertifioitu syksyllä 2001. Ympäristönhal-

lintajärjestelmä tukee ja täydentää ISO 9002 -standardin mukaista laatujärjestelmää.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt pintavesiin

Vesiensuojeluratkaisut ja -rakenteet

Parkkisenrimmelle on kaivettu eristysojat, joilla johdetaan ulkopuoliset vedet tuotantoalueen ja vesiensuojelurakenteiden ohi. Tuotantoalueen kaikki lohkot on varustettu sarkaojarakentein eli lietteenpidättimillä ja niiden yläpuolelle kaivetuilla lietesyvennyksillä. Tuotantokenttien madaltuessa voidaan osalla aluetta joutua tilanteeseen, jossa sarkaojarakenteita ei enää voida sijoittaa turpeeseen. Lietesyvennysten ja sarkaojien kaivamistarve ratkaistaan tällöin aina tapauskohtaisesti. Mikäli riittävä kuivatus saadaan muutoin aikaan, ei rakenteita pääsääntöisesti kaiveta kivennäismaahan ulottuviksi.

Vesienkäsittelymenetelmänä Parkkisenrimmen koko nykyisellä tuotantoalueella on sulan maan aikana haihdutus-imeytys ja talviaikana laskeutusaltaat. Lisäalueesta 13,1 ha:n alueelta (lohko 5 B) vedet johdetaan nykyisen vesienkäsittelymenetelmän kautta ja 35,5 ha:n alueelta (lohko 1 B) rakennettavan pintavalutuskentän kautta laskuojaan ja edelleen Kotiojaan. Jatkossa vesienkäsittelymenetelmänä on 76,7 ha:lle haihdutus-imeytys ja 35,5 ha:lle pintavalutus. Talvisin vedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta.

Vesiin joutuvien päästöjen määrä ja laatu

Parkkisenrimmen päästöjä on arvioitu kevään 2002 pinta-alatiedoilla. Parkkisenrimmeltä tulee tuotannosta poistumaan merkittäviä aluemääriä lähivuosina, mitä ei laskelmissa ole otettu täysin huomioon.

Parkkisenrimmen päästöt on laskettu Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen alueen turvetuotantosoiden kuormitustarkkailun vuosien 1999–2001 keskimääräisten ominaiskuormituslukujen perusteella vesienkäsittelymenetelmän mukaisesti. Nettopäästöjen laskennassa luonnonhuuhtouma on arvioitu Siuruanjoen vesistöalueella sijaitsevan Vitmaojan valumaalueella mitattujen huuhtoumien perusteella.

Haihdutus-imeytysaltaalta lähtevän veden tuotantokauden keskimääräinen laatu on arviolta: kiintoaine 15 mg/l, COD_{Mn} 40 mg/l, Kok.P 154 µg/l, PO_4-P 50 µg/l, Kok.N 2 027 µg/l, NO_{2+3}-N 49 µg/l, NH_4-N 93 µg/l ja Fe 3,5 mg/l.

Parkkisenrimmeltä johdettavan veden laatu on todennäköisesti selvästi haihdutus-imeytysaltaissa käsitellyn veden keskimääräistä tasoa parempi, koska uusimmista haihdutus-imeytysaltaista poiketen Parkkisenrimmen allas on rakennettu hiekkakuoppaan. Altaassa ei kasva vesikasvillisuutta eikä siinä ole humuspohjaa, josta voisi huuhtoutua humusta ja ravinteita vesistöön.

Parkkisenrimmellä ei ole mitattu virtaamia. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen alueen tarkkailuun kuuluneiden tuotantovaiheen tarkkailusoiden keskimääräinen keskivaluma-arvo vuosina 1994–2001 on ollut 11,3 l/s

km^2. Vuosittaiset keskivalumat ovat vaihdelleet välillä 4,5–26,9 l/s km^2. Haihdutus-imeytysaltaallisilla soilla valuma on yleensä ollut keskimääräistä tasoa pienempi, koska vesiensuojelurakenteen periaatteen mukaisesti osa vedestä haihtuu ja osa imeytyy maaperään.

Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen nettokuormitukset vaihtelevat huomattavasti vuosittain johtuen sekä sääoloista että arvioidussa luonnonhuuhtoutumassa olleista eroista. Bruttokuormituksessa vuosien väliset vaihtelut ovat olleet selvästi vähäisempiä kuin nettokuormituksen vaihtelut.

Parkkisenrimmen haihdutus-imeytysallas poikkeaa toteutukseltaan muista haihdutus-imeytysaltaista. Todennäköisesti allas toimii keskimääräistä tasoa paremmin, jolloin esitetty kuormitusarvio on Parkkisenrimmen osalta yliarvioitu. Parkkisenrimmen altaalle ei ole voitu järjestää tarkkailua, koska kuivatusvesiä suotautuu altaan reunojen läpi ojaan ja satunnaisesti ylivuotoputkista. Kuormituslaskelmissa on pinta-alatietona käytetty suurinta mahdollista arvioitua pinta-alaa, eikä lähivuosina tapahtuvia huomattavia pinta-alapoistumia ole otettu huomioon, joten hakijan käsityksen mukaan kuormituslaskelmat yliarvioivat Parkkisenrimmen todellisia vesipäästöjä.

Seuraavassa taulukossa esitetään Parkkisenrimmen keskimääräiset brutto- ja nettopäästöt kesäaikana sekä kesän ylivalumatilanteessa. Laskelmassa on oletettu, että 112 ha:n alueesta 77 ha:n alueella on sulan maan aikana käytössä haihdutus-imeytysallas ja 35,5 ha:n alueella pintavalutus.

	COD_{Mn} kg/d	Kok.P kg/d	Kok.N kg/d	Kiintoaine kg/d
Brutto	35	0,13	1,9	27
Netto	8,6	0,10	1,3	21
Kesän yliva-luma	73	0,22	4,1	52

Seuraavassa taulukossa esitetään Parkkisenrimmen lisäalueen (49 ha) kuntoonpanon aikaiset brutto- ja nettopäästöt eri vuodenaikoina:

Brutto	COD_{Mn} kg/d	Kok.P kg/d	Kok.N kg/d	Kiintoaine kg/d
Talvi	10	0,05	0,90	5,2
Kevät	69	0,13	2,8	20
Kesä	20	0,02	0,84	4,4
Syksy	11	0,02	0,78	2,2
Vuosi kg/a	6 877	15	372	2 099

Netto	COD_{Mn} kg/d	Kok.P kg/d	Kok.N kg/d	Kiintoaine kg/d
Talvi	7,5	0,05	0,87	5,1
Kevät	29	0,08	1,8	15
Kesä	7,4	0,01	6,4	2,0
Syksy	8,7	0,02	0,83	2,2
Vuosi kg/a	3 410	11,8	1 113	1 599

Seuraavassa taulukossa esitetään Parkkisenrimmen nettopäästöt eri vuodenaikoina. Ympärivuotisia tarkkailukohteita on Pohjois-Pohjanmaan alu-

eella vähän, mistä johtuen vuosikuormitusta voidaan pitää lähinnä suuntaa-antavana.

	COD_{Mn} kg/d	Kok.P kg/d	Kok.N kg/d	Kiintoaine kg/d
Talvi	0	0,01	1,4	6,1
Kevät	0	0,00	0,7	5,6
Kesä	8,6	0,10	1,3	21
Syksy	13	0,07	2,0	16

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Turvetuotantotoiminta ei normaalitilanteessa aiheuta päästöjä maaperään eikä pohjavesiin. Parkkisenrimmen turvetuotanto ei aiheuta myöskään poikkeustilanteissa erityistä vaaraa päästöistä pohjaveteen, koska tuotantoalueella kerrallaan säilytettävät polttoainemäärät ovat suhteellisen pieniä ja turveperäinen maa johtaa huonosti nesteitä, jolloin mahdolliset vuodotkin rajoittuvat pienelle alueelle ja ovat helposti puhdistettavissa.

Päästöt ilmaan

Turvetuotannon pölyhaitat liittyvät pääasiassa jyrsinturpeen tuotantoon ja ajoittuvat tuotantokaudelle. Mitä maatuneempaa turve on, sitä enemmän se pölyää. Myös sääolot, etenkin tuulen voimakkuus, vaikuttavat pölyämiseen ja pölyn leviämiseen. Tuulen nopeuden ylittäessä 10 m/s tuotanto keskeytetään. Aumaus ja lastaus ovat pölyäviä työvaiheita. Pölyhaitan esiintymiseen vaikuttaa myös asutuksen tai vesistön läheisyys, maaston muodot sekä suojaavan puuston esiintyminen.

Liikenne voi aiheuttaa satunnaisesti pölyämistä. Rekkojen ulkopuolelle lastauksen yhteydessä jäänyt turve karisee yleensä lähes kokonaan pois jo ennen yleiselle tielle tuloa. Turvekuormat peitetään pölyämisen estämiseksi.

Melu ja tärinä

Asutuksen etäisyys ja sijainti tuotantoalueesta huomioon ottaen häiritsevien tai ohjearvot ylittävien meluhaittojen aiheutuminen asutukselle ei ole todennäköistä.

Turvekuljetuksista voi aiheutua ajoittain liikennemelua. Parkkisenrimmeltä ei tästä syystä ajeta rekoilla yön aikana Mustanmaantien kautta, koska asuintaloja sijaitsee aivan tien varressa. Käytettäessä eteläistä reittiä asutus sijaitsee vasta kauempana päätien (yhdystie 8190) varressa, eikä turvekuljetuksiin käytettävien rekka-autojen liikennöinti erityisesti lisää alueen melumäärää.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

Jätteiden määrä ja laatu

Tuotantoalueella syntyy vuosittain sekajätettä sekä noin 100 litraa jäteöljyä ja noin 10 kiloa muita öljyisiä jätteitä.

Jätteiden kerääminen, kuljetus ja käsittelypaikat

Parkkisenrimmen jätteet toimitetaan viereisen Navettarimmen tukikohta-alueelle erilaatuisille jätteille järjestettyihin keräilyastioihin. Jäteöljyt ja muut öljyiset jätteet toimitetaan työmaalta Ekokem Oy:lle. Työmaalle on laadittu jätehuoltosuunnitelma, jota päivitetään tarpeen mukaan vuosittain. Suunnitelmasta käyvät ilmi mm. jätteiden poiskuljettamisesta vastaavat tahot sekä keräysastioiden tyhjennysvälit. Navettarimmellä jäteastioiden tyhjentämisestä vastaa kesäisin alueen tuotantourakoitsija.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutus luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Hakemuksessa ei ole esitetty, että toiminnalla olisi erityisiä vaikutuksia luontoon tai luonnonsuojeluarvoihin.

Vaikutus pintavesiin ja niiden käyttöön

Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen vesistövaikutuksia on arvioitu laimentumissuhteen perusteella Kotiojassa, Veneojan suulla sekä Neittävänjoessa Veneojan alapuolella. Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen vesistövaikutuksia on arvioitu myös yhdessä lähellä sijaitsevan Navettarimmen turvetuotantoalueen kanssa.

Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen nettokuormitukset vaihtelevat huomattavasti vuosittain johtuen sekä sääoloista että arvioidussa luonnonhuuhtoutumassa olleista eroista. Bruttokuormituksessa vuosien väliset vaihtelut ovat olleet selvästi vähäisempiä kuin nettokuormituksen vaihtelut.

Voimakkaiden sateiden aiheuttamien valuntahuippujen aikana kuormitukset voivat nousta huomattavasti keskimääräistä suuremmiksi. Vastaavasti alivalumakaudella kuormitus jää keskimääräistä selvästi alhaisemmaksi ja voi kesän kuivana kautena loppua kokonaankin virtaaman ehtyessä.

Parkkisenrimmen kuormitus tulee jatkossa olemaan nykyistä suurempaa pinta-alan kasvusta ja laskelmissa käytetyistä ominaiskuormituksista johtuen. Ero ei ole suuri, joten kuormituksen kasvusta johtuvaa huomattavaa vedenlaadun heikkenemistä Kotiojassa, Veneojassa ja Neittävänjoessa ei tule tapahtumaan.

Parkkisenrimmelle on laskettu arviot tulevasta kuormituksesta sekä tuotantokaudelle että suuntaa-antavasti ympärivuotisesti. Jatkossa Parkkisenrimmen turvetuotantoalue muodostaa noin 1,3 % Kotiojan valuma-alueen pinta-alasta. Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen vaikutus Kotiojan vedenlaatuun on selvä. Erityisesti ojan typpipitoisuus lisääntyy huomattavasti Parkkisenrimmen kuormituksen takia. Kotiojan vedenlaatua ei ole tutkittu, joten kuormituksen aiheuttamien pitoisuusmuutosten merkitystä ei voida tarkasti arvioida.

Veneojan kiintoainepitoisuuteen verrattuna Parkkisenrimmen aiheuttama kiintoainepitoisuuden nousu on vähäinen, mutta kuormitus kuitenkin omalta osaltaan lisää Veneojan kiintoainepitoisuutta ja siten myös alapuolisen vesistön liettymistä. Veneojan veden COD_{Mn} on ollut tasoa 25–30 mg/l kesäaikana, joten sen lisääntyminen Parkkisenrimmen kuormituksen vaiku-

tuksesta on vähäistä. Veneojan vesi olisi tummaa ja humuspitoista ilman Parkkisenrimmen kuormitustakin.

Veneojan vesi on ollut ravinteikasta, ja erityisesti fosforipitoisuus on kasvanut. Parkkisenrimmen turvetuotannon aiheuttama pitoisuuden nousu Veneojassa on selvästi alle 5 %. Veneojan veden fosforipitoisuus on ollut niin korkea, että Parkkisenrimmen kuormituksen aiheuttama pitoisuuslisän merkitys jää vähäiseksi. Myös typpipitoisuus Veneojassa on ollut niin korkea, ettei Parkkisenrimmen kuormituksen aiheuttama pitoisuuslisä ole kovin merkittävä.

Parkkisenrimmen turvetuotannon vaikutuksia on tarkasteltu Neittävänjoessa Veneojan alapuolella. Kiintoaineen, COD_{Mn}:n ja fosforin aiheuttamat pitoisuusmuutokset jäävät hyvin vähäisiksi Neittävänjoen vedenlaatu huomioon ottaen. Kiintoainepitoisuus Neittävänjoessa Veneojan yläpuolella on kesäaikana ollut tasolla 5–10 mg/l ja COD_{Mn} 15–25 mg/l. Neittävänjoen fosforipitoisuus on ollut erittäin korkea, yli 100 µg/l. Neittävänjoen typpipitoisuus on yleensä jonkin verran alle 1 000 µg/l, josta Parkkisenrimmen kuormitus on alle 1%. Neittävänjoki olisi erittäin runsasravinteinen myös ilman Parkkisenrimmen turvetuotannon kuormitusta.

Seuraavassa taulukossa esitetään arvio Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen kuormituksen aiheuttamasta ravinne- ja kiintoainepitoisuuksien lisäyksistä alapuolisessa vesistössä kesän keskimääräisessä valuma- ja kuormitustilanteessa sekä yli- ja alivalumatilanteessa:

Kotioja	Kok.P	Kok.N	Kiintoaine	COD_{Mn}
	µg/l	µg/l	mg/l	mg/l
Keskimääräinen valumatilanne (netto)	6	115	1,2	0,6
Alivalumatilanne	6	76	0,7	1,6
Ylivalumatilanne	5	140	1,3	2,1

Veneoja, alaosa	Kok.P	Kok.N	Kiintoaine	COD_{Mn}
	µg/l	µg/l	mg/l	mg/l
Keskimääräinen valumatilanne (netto)	2,4	44	0,5	0,2
Alivalumatilanne	2,5	29	0,3	0,6
Ylivalumatilanne	2,1	54	0,5	0,8

Neittävänjoki, Veneojan alapuoli	Kok.P	Kok.N	Kiintoaine	COD_{Mn}
	µg/l	µg/l	mg/l	mg/l
Keskimääräinen valumatilanne (netto)	0,6	12	0,1	0,1
Alivalumatilanne	0,6	8	0,1	02
Ylivalumatilanne	0,5	14	0,1	0,2

Vaikutus kalatalouteen

Neittävänjoessa lisääntyvä kalasto koostuu pääasiassa vedenlaadun muutoksia melko hyvin kestävistä kevätkutuisista lajeista, joiden kantoihin hankkeen suoranaiset haitalliset vaikutukset ovat vähäisiä. Ravun istutukset Neittävänjoella eivät ole onnistuneet. Vedenlaatu Neittävänjoella on

pääasiassa hajakuormituksesta johtuen heikko, joten joki ei liene nykyisin ravulle soveltuvaa elinympäristöä. Turvetuotantoalueiden kuormituksella ei siten arvioida olevan ratkaisevaa merkitystä ravun menestymiselle Neittävänjoessa.

Neittävänjoella kuormituksen kalataloudelliset haitat näkyvät erilaisina kalastuksen ja kalojen käyttökelpoisuuden haittoina, mm. pyydysten likaantumisena ja makuvirheinä. Haittoja on esiintynyt pitkään ja niitä esiintyisi myös ilman Parkkisenrimmen kuormitusta. Käytännössä Parkkisenrimmen turvetuotannon vaikutuksia ei voida erottaa muista samaan suuntaan vaikuttavista tekijöistä, mutta Parkkisenrimpikin osaltaan vahvistaa näitä haittoja, minkä hakija on ottanut huomioon kalatalousmaksua koskevassa esityksessään.

Vaikutus maaperään ja pohjaveteen

Turvetuotantotoiminnalla ei ole arvioitu olevan vaikutuksia maaperään. Parkkisenrimmen toiminta ei ennakolta arvioiden vaikuta pohjaveden laatuun tai saatavuuteen.

Pölyn vaikutus

Parkkisenrimmen tuotannosta tai liikenteestä voi ajoittain aiheutua pölyämistä, joka voi levitä haitallisessa määrin myös tuotantoalueen ulkopuolelle, tutkimusten perusteella noin 500 metrin etäisyydelle pölylähteestä. Tuotantoalueelta ympäristöön mahdollisesti leviävä pöly ei ole terveydelle eikä ympäristölle vaarallista. Pöly voi satunnaisesti aiheuttaa pientä esteettistä haittaa tuotantoalueen reunoilla. Parkkisenrimmellä lähin asutus sijaitsee noin kahden kilometrin päässä tuotantoalueesta, joten varsinaisen pölyhaitan mahdollisuus on erittäin pieni.

Liikenteen aiheuttama pölyäminen on otettu huomioon ajoreittejä suunniteltaessa niin, että se ei aiheuta haittaa asutukselle.

Melun vaikutus

Tuotannon ja liikenteen aiheuttamaa melua voidaan ajoittain havaita tuotantoalueen läheisyydessä. Melu ei ole jatkuvaa. Melun kantautuminen noin kahden kilometrin etäisyydellä olevaan asutukseen ei ole todennäköistä. Asutuksen etäisyys ja sijainti tuotantoalueesta huomioon ottaen häiritsevien tai ohjearvot ylittävien meluhaittojen aiheutuminen asutukselle ei ole todennäköistä.

Turvekuljetuksista voi aiheutua ajoittain lisääntynyttä liikennemelua. Parkkisenrimmeltä ei tästä syystä ajeta rekoilla yön aikana Mustanmaantien kautta, koska asuintaloja sijaitsee aivan tien varressa. Käytettäessä eteläistä reittiä asutus sijaitsee vasta kauempana päätien (yhdystie 8190) varressa. Tällöin turvekuljetuksiin käytettävien rekka-autojen liikennöinti ei erityisesti lisää alueen melumäärää.

TOIMINNAN JA VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Hakemuksen liitteenä on Siikajoen vesistön yhteistarkkailuohjelma vuosille 1998–2003 osa II, joka sisältää kalataloudellisen tarkkailun, sekä esitys Siikajoen vesistön turvetuotannon kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelmaksi.

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailu liittyy kiinteästi päästötarkkailuun. Sen tarkoituksena on antaa kuormitustarkkailulle taustatietoja. Siihen kuuluu kuormitukseen liittyvien tietojen hankinta sekä vesiensuojelujärjestelyjen toimivuuden valvonta. Käyttötarkkailun apuna pidetään käyttöpäiväkirjaa.

Päästötarkkailu

Siikajoen turvetuotannon kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelmaesityksessä periaatteena on, että osa turvetuotantosoista kuuluu käytännön tarkkailun piiriin ja lopuille soille kuormitukset lasketaan tarkkailusoiden ominaiskuormituslukujen perusteella mahdollisuuksien mukaan vesienkäsittelymenetelmän mukaisesti.

Kaikilta tarkkailusoilta purkautuva vesimäärä mitataan mittapadolta jatkuvatoimisin laittein. Tarkkailujakso alkaa viikolla 20 ja päättyy viikolla 38. Virtaamamittarit voidaan mahdollisuuksien mukaan asentaa paikoilleen aikaisemminkin.

Vesinäytteet otetaan kaikilta tarkkailusoilta kahden viikon välein alkaen viikolla 20. Viimeiset näytteet otetaan viikolla 38. Vakionäytteiden lisäksi tuottaja voi ottaa ylimääräisiä näytteitä poikkeustilanteissa. Vesiensuojelurakenteiden tehoa tarkkaillaan vuosittain yhdellä suolla ottamalla näytteet myös vesiensuojelurakenteiden yläpuolelta.

Kuormitustarkkailusoiden vesinäytteistä määritetään COD_{Mn}, kiintoaine, Kok.P ja Kok.N.

Lisäksi kolme kertaa kesässä määritetään PO_4-P, NH_4-N, NO_2-N + NO_3-N ja Fe.

Siikajoen vesistöalueella on yksi ympärivuotiseen tarkkailuun soveltuva suo, jossa virtaama mitataan jatkuvatoimisin mittalaittein. Vesinäytteitä tarkkailusuolta otetaan seuraavan aikataulun mukaisesti:

– talvi	marraskuu–tulva-aika	1 kerta/kk
– kevät	tulva-aika (min. 3 viikkoa)	1 kerta/viikko
– kesä	tulva-aika–syyskuun puoliväli	2 viikon välein
– syksy	syyskuun puoliväli–lokakuu	2 viikon välein.

Hakija on katsonut, ettei pöly- ja melupäästöjä ole tarvetta tarkkailla.

Kuntoonpanovaiheen tarkkailu

Lisäalueen kuntoonpanosuunnitelmassa hakija on esittänyt, että koska tuotannossa oleva pinta-ala vähenee nopeasti, uusien tuotantolohkojen pikainen tuotantoon saaminen olisi tuotantoteknisesti ja taloudellisesti tärkeää. Hakija on esittänyt aluetta otettavaksi kuntoonpanovaiheen tarkkai-

lusuoksi. Tarkkailun näytteenoton ja virtaamanmittauksenpisteenä olisi pintavalutuskentän mittapato.

Vaikutustarkkailu

Siikajoen turvetuotannon kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelmaesityksessä vesistötarkkailun periaatteena on, että tarkkailu keskittyy samalle alueelle, missä kuormitustarkkailusuot sijaitsevat. Vesistötarkkailunäytteet otetaan samanaikaisesti kuormitustarkkailunäytteiden kanssa. Lisäksi vesistötarkkailussa on muutama piste turvetuotannon kannalta merkittävimmässä kohdissa Siikajoen pääuomassa sekä sivujoissa.

Vesistötarkkailussa on sekä vaihtuvaa että vuosittain toistuvaa tarkkailua. Vaihtuvan tarkkailun havaintopaikat sijaitsevat kulloinkin kuormitustarkkailun tarkkailukohteina olevien turvetuotantoalueiden alapuolisessa vesistössä. Vuosittain toistuvan vesistötarkkailun kuusi havaintopaikkaa sijaitsevat Siikajoen vesistöalueella turvetuotannon voimakkaimmin kuormittamilla alueilla.

Vedenlaadun lisäksi tarkkaillaan määrävuosina vesistön biologista tilaa koskialueiden habitaattitarkkailulla ja pohjaeläinseurannalla.

Raportointi

Kuormitustarkkailun tulokset toimitetaan kolmen viikon kuluessa näytteenotosta turvetuottajille, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle sekä niiden kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle, joiden alueella tarkkailuun kuuluvat suot sijaitsevat. Vuosittain laaditaan raportti, jossa käsitellään kaikkien Siikajoen vesistöalueen turvetuotantosoiden kuormitukset sekä vesistötarkkailun tulokset. Tarkkailusoiden tulokset lasketaan lopulliseen muotoonsa tarkkailuvuoden loppuun mennessä, muutoin vuosiyhteenveto valmistuu maaliskuun loppuun mennessä.

Vedenlaadun tarkkailun tulokset toimitetaan heti niiden valmistuttua tai viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta tarkkailuvelvollisille, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle sekä tarkkailualueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle, joiden alueella tarkkailuun kuuluvat suot sijaitsevat. Vesistötarkkailun tulokset toimitetaan kuormitustarkkailutulosten yhteydessä. Vuosiyhteenveto valmistuu maaliskuun loppuun mennessä.

Tarkkailuraportit toimitetaan tarkkailuvelvollisille, Siikajoen vesistöalueen kuntiin, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle ja Suomen ympäristökeskukselle.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Työmaan paloturvallisuus

Turvetuotantotoiminnan keskeisimmät riskit liittyvät paloturvallisuuteen. Paloturvallisuusriskin minimoimiseksi ja perustietojen jakamiseksi sidosryhmille laaditaan työmaille turvallisuussuunnitelma vuosittain. Suunnitelmista ja ohjeista annetaan koulutusta ja ne jaetaan työmaalla toimivalle henkilöstölle ja yrittäjille. Työmaille on nimetty palo- ja pelastusorganisaatio, joka vastaa mahdollisen tulipalon alkusammutuksesta ja muiden hätätilanteiden

hoitamisesta. Työmailla on tarvittava alkusammutuskalusto ja ensiapuvälineistö sekä toiminta- ja ensiapuohjeet onnettomuustilanteiden varalle.

Paloviranomaisille toimitetaan vuosittain päivitetyt paloturvallisuussuunnitelmat. He tekevät ennen tuotantokauden alkua arviointi- ja tutustumiskäyntejä työmailla ja hyväksyvät työmaan palosuojeluvalmiuden. Viranomaiset osallistuvat tuotantoyksiköiden palosuojelukoulutukseen ja harjoitusten pitämiseen.

Muut riskit ja häiriötilanteet

Turvetuotantotoimintaan liittyviä muita riskejä ovat kuivatus- ja vesiensuojelurakenteiden rikkoontuminen sekä mahdolliset polttoaine- ja jäteöljysäiliöiden vuodot.

Vesiensuojelurakenteiden rikkoontumisesta aiheutuva häiriö on aina lyhytaikainen ja sen korjaustoimet ratkaistaan tapauskohtaisesti. Häiriötilanteista ei aina aiheudu lainkaan vaikutuksia tuotantoalueen ulkopuolelle. Tilanteita pyritään ennaltaehkäisemään rakenteiden hoidolla.

Poltto- ja voiteluaineiden vuotoja maaperään pyritään estämään aineiden ja astioiden huolellisella käsittelyllä ja sijoittamalla astiat/säiliöt paikkoihin, joissa mahdollinen vuoto rajoittuu mahdollisimman pienelle alueelle ja on helposti puhdistettavissa.

Ympäristöviranomaiset tarkastavat oman harkintansa mukaan työmaan ympäristönhoidon tasoa sekä vesiensuojelurakenteita ja antavat tarkastuksiin liittyen ohjeita ja velvoitteita.

Ympäristövahinkovakuutus

Vapo Oy:llä on ympäristövahinkovakuutus.

ESITETYT MUUT TOIMENPITEET JA KORVAUKSET

Kalatalousvelvoitteet ja korvaukset

Parkkisenrimmen osalta on maksettu vuosittaista kalatalousmaksua 135 € (800 mk) voimassa olevan vesienjohtamisluvan ehtojen mukaisesti.

Hakija on esittänyt vuotuisen kalatalousmaksun määräksi nyt annettavan päätöksen lainvoimaisuutta seuraavasta vuodesta alkaen 135 euroa ja vuodesta 2009 lähtien 90 euroa. Esityksessä on otettu huomioon Parkkisenrimmen kalastolle ja kalastukselle edelleen aiheutuva haitta, tuotannosta poistuvat alueet sekä lisäalueelle suunnitellut tehokkaat vesienkäsittelymenetelmät. Kalatalousmaksu tulee käyttää Neittävänjoen kalaston hoitoon.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakija on 25.4.2003 toimittanut ympäristölupavirastoon lisäalueen kuntoonpanosuunnitelman ja 29.8.2003 lisäaluetta koskevan luontoselvityksen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Ympäristölupavirasto on antanut hakemuksen tiedoksi kuuluttamalla ympäristölupavirastossa sekä Vaalan, Kestilän, Pulkkilan ja Rantsilan kunnassa 14.2.–17.3.2003 sekä erityistiedoksiantona asianosaisille. Kuulutuksen julkaisemisesta on lisäksi ilmoitettu 19.2.2003 sanomalehti Kalevassa. Ympäristölupavirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselta, Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskukselta, Vaalan, Kestilän, Pulkkilan ja Rantsilan kunnilta, kuntien ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiselta sekä Kestilän kunnan kaavoitusviranomaiselta.

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus

Ympäristökeskus on muun muassa todennut, että Parkkisenrimmen itäpuolella sijaitseva ojitusrauhoitusalue on Metsähallituksen aikanaan omalla päätöksellään perustama erikoismetsä. Ympäristöviranomaisten ja Metsähallituksen yhteisellä päätöksellä on sovittu, ettei aluetta toteuteta luonnonsuojelualueena, vaan että sitä käytetään vaihtomaana korvaamaan muita luonnonarvoiltaan vielä merkittävämpiä ja suojeluohjelmien ulkopuolisia kohteita. Vaihtomaasopimukset on tehty ympäristöministeriön hyväksymällä tavalla. Ojitusrauhoitusalue on rauennut samaan aikaan kuin Parkkisenrimpi on poistettu soidensuojelun perusohjelmasta. Hakijan suunnittelema lisäalue sijoittuu pääosin juuri mainitulle ojitusrauhoitusalueelle.

Lisäalueiden osalta ympäristökeskus on todennut, että hakemusasiakirjoista puuttuvat ympäristöluvan hakemista varten vaadittavat ja tarpeelliset ympäristöselvitykset, kuten linnusto- ja kasvillisuusselvitykset.

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan hakija ei ole esittänyt Parkkisenrimmelle vesiensuojelun tehostamissuunnitelmaa piirustuksineen, vaikka asiasta on määrätty vesiylioikeuden päätöksessä nro 180/1996 sekä Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksessä nro 54/95/2.

Talvikäytössä olevien laskeutusaltaiden vesimääräperusteisia mitoitustietoja ei hakemuksessa ole esitetty. Hakemuksessa ei ole myöskään esitetty lisäalueelle kaivettavien ojien syvyyksiä tai ojakaltevuuksia. Hakemuksesta puuttuu kokonaan lisäalueiden kuntoonpanosuunnitelma, josta tulisi ilmetä mm. kuntoonpanotöiden ja vesiensuojelurakenteiden suunniteltu toteutusaikataulu sekä esitys kuntoonpanovaiheen tarkkailusta.

Ympäristökeskus on todennut, että nykyiset ja suunnitellut vesiensuojelurakenteet ovat tuotantokautena nykytietämyksen mukaisesti parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Tuotantokauden ulkopuolisena aikana tai aikana jolloin pumppaus ei ole toiminnassa, vesiensuojelun taso kuitenkin laskee.

Parkkisenrimmen tapauksessa laskeutusaltaiden toimivuutta tai riittävyyttä ei ole voinut arvioida, sillä altaiden mitoitustietoja ei hakemuksessa ollut esitetty.

Hakemuksessa on asianmukaisesti kuvattu Kotiojan, Veneojan ja Neittävänjoen vedenlaatua ja sen kehitystä kuluneella lupakaudella. Hakemuksessa on myös otettu huomioon hankkeen ja Navettarimmen turvetuotantoalueen yhteisvaikutus vesistöihin ja esitetty siitä arvioita. Oman epävarmuutensa esitettyihin arvioihin antaa kuitenkin se, että kummaltakaan suolta ei ole olemassa omia kuormitustarkkailutuloksia. Hakemuksissa esitetyt laskelmat perustuvat muiden soiden ominaiskuormituslukuihin ja niiden keskiarvoihin aiheuttaen sen, että esitetyt suokohtaiset kuormitusarviot ja laskelmat ovat vain suuntaa antavia. Tämä taas puolestaan vaikuttaa esitettyihin pitoisuusmuutoslaskelmiin ja niiden kautta saatuihin tuloksiin.

Siikajoen vesistöalueen kuormitusta ja vedenlaatua koskevassa selvityksessä on esitetty turvetuotantosoiden kokonaisravinteiden kuormitus nettokuormituksena vuosia 1999–2001 lukuun ottamatta. Nettotarkasteluun liittyvän epävarmuuden vuoksi ympäristökeskus on käyttänyt tarkastelussaan vain bruttokuormitustietoja. Vuosien 1999 ja 2001 kokonaistypen ja -fosforin bruttokuormituksissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia (kokonaisfosfori 3,1 kg/d ja 2,9 kg/d, kokonaistyppi 62 kg/d ja 49 kg/d). Sen sijaan kiintoaineen ja kemiallisen hapenkulutuksen (COD_{Mn}) bruttokuormitus on pienentynyt vuosien 1998–1992 tasosta vuosien 1999–2001 tasoon verrattuna.

Tarkkailusta ympäristökeskus on todennut, että turvetuotannon kuormituksen nettotarkastelu nykymuodossaan Pohjois-Pohjanmaalla ei ole perusteltua, mikä on todettu myös valtakunnallisessa vesiensuojelun tavoitteiden väliarvioinnissa. Vertailualueena käytetyn Vitmaojan huuhtouma-arvot ovat olleet osin suurempia kuin tuotannossa olevien soiden. Vitmaoja ei siten edusta tulosten puolesta luonnontilaista suota. Vitmaojan tulokset eivät ole luotettavia, sillä suon kuivatus turvetuotantoa varten muuttaa alueelta vesistöön huuhtoutuvien valumavesien määrää ja laatua siinä määrin, että turvetuotantoalueilta kulkeutuu alapuoliseen vesistöön enemmän kiintoainetta, humusta, typpeä, fosforia ja rautaa kuin luonnontilaisilta soilta.

Joulukuussa 2000 voimaan astunut vesipolitiikan puitedirektiivi vaikuttaa lähivuosina velvoitetarkkailujen sisältöön. Puitedirektiivi edellyttää kokonaisuuden tarkastelua, jolloin vesistöaluekohtaisten yhteistarkkailujen merkitys ja asema vahvistuu entisestään. Hakemuksen tarkkailuesityksessä esitetty periaate vesistötarkkailun keskittämisestä samalle alueelle, missä kuormitustarkkailusuot sijaitsevat, onnistuu hyvin yhteistarkkailun puitteissa. Myöskään turvetuotantosoille esitetty menettely vesistötarkkailuun kuuluvien kohteiden jaksottamisesta ei ole ristiriidassa vesistöaluekohtaisten vesistötarkkailujen kanssa. Ympäristökeskus on korostanut, että tarkkailuvelvollisten tulee huolehtia tarvittavien kohteiden sisällyttämisestä vesistöaluekohtaiseen vesistötarkkailukokonaisuuteen siten, että vesistötarkkailutietoa kertyy ympäristölupamenettelyä varten. Vesipolitiikan puitedirektiivin mukaiset seurannat tulee olla käynnistettyinä viimeistään vuonna 2006. Ympäristökeskus on edellyttänyt, että turvetuotannon vesistötarkkailu toteutetaan jatkossakin vesistöaluekohtaisten yhteistarkkailusuunnitelman puitteissa.

Ympäristökeskuksen lausunnon mukaan turvetuotantoa Parkkisenrimmellä voidaan jatkaa. Ympäristökeskus on tehnyt seuraavat vaatimukset:

Parkkisenrimmen hakemusasiakirjoista puuttuvat ympäristöselvitykset, kuten linnusto- ja kasvistoselvitykset, tulee laatia ennen kuin lisäalueen kuntoonpanoon ja turvetuotantotoiminnan aloittamiseen voidaan ottaa kantaa. Hakijan tulee lisäksi tarkentaa lisäaluetta koskevia suunnitelmia, mm. kuntoonpanon osalta.

Karttatarkastelujen perusteella luonnontilaisten ja ojittamattomien lisäalueiden ojittamista ei voida pitää toimenpiteenä, jonka jälkeen ympäristö voitaisiin vielä saattaa ennallistamistoimilla ennalleen. Lisäksi ympäristökeskus viittaa uudelleen lisäaluetta koskeviin ja hakemuksesta puuttuviin selvityksiin.

Hakija ei ole esittänyt Parkkisenrimmen vesienkäsittelyn nykytilanteeseen tehostamistoimia, vaikka sitä on tuotantoalueen nykyisissä luvissa edellytetty. Hakijan tulee antaa ympäristölupavirastolle selvitys asiasta.

Käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailu tulee toteuttaa ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Seuraavassa lupamääräysten tarkistusvaiheessa tulee esittää suokohtaiseen tarkkailuaineistoon perustuva arvio toteutuneesta ja tulevasta kuormituksesta.

2. Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskus

Työvoima- ja elinkeinokeskus on todennut, että Parkkisenrimmen alapuolisesta vesistöstä on raportoitu tyypillisiä rehevöitymiseen liittyviä kalataloudellisia haittoja, kuten pyydysten likaantumista ja kalojen makuvirheitä, ja turvetuotanto on yksi niiden aiheuttajista. Tuotannon vesistövaikutukset ovat hakemuksen mukaan havaittavissa vielä Siikajoen Lämsänkoskella. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunnon mukaan lupa voidaan myöntää seuraavilla ehdoilla:

– Lupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana. Hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on jätettävä vuoden 2012 loppuun mennessä.

– Kalataloustarkkailua voidaan jatkaa Siikajoen yhteistarkkailuohjelman mukaisesti.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella ei ole ollut huomauttamista hakijan esittämästä kalatalousmaksun määrästä. Mikäli tuotantopinta-ala ei olekaan poistunut käytöstä arvioiden mukaisesti, voidaan tämä lupamääräysten tarkistamisen yhteydessä ottaa huomioon. Maksua ei ole syytä rajata pelkästään Neittävänjoen alueelle, koska hankkeen vaikutukset ovat hakemuksenkin mukaan havaittavissa Siikajoella saakka.

3. Siikalatvan kuntayhtymän ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen

Lausunnonantaja on vaatinut seuraavaa:

– Tuotantoalueen sarkaojien lietteenpidättimien kunto tulee tarkastaa ja rikkoontuneet uusia sekä lietetaskut puhdistaa.

– Tarkkailu ja valvonta tulee säilyttää vähintään entisellä tasolla.

– Rekkojen paluuliikenne tuotantoalueelle Mustanmaantien kautta tulee lopettaa, koska tie kulkee pihojen kautta ja aiheuttaa pöly- ja meluhaittaa asutukselle.

4. Pulkkilan kunta

Kunnanhallitus on vaatinut, että vesiensuojelutoimet tulee perustaa parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön käyttämiseen.

Muistutukset

5. AA:n kuolinpesä/BB

Muistuttaja on Kestilän kunnan Kestilän kylässä sijaitsevan tilan Linnunlaulu RN:o 7:129 osalta muun muassa todennut, että Neittävänjoen uimavesi on mutainen ja mennyt pilalle ja että kalat ja ravut ovat mudan makuisia, mikäli elävätkään. Tilan myynti ei ole onnistunut huonon uimaveden ja kalastusmahdollisuuksien puuttumisen takia. Muistuttaja on huomauttanut turvepölyn aiheuttamasta haitasta.

6. CC

Muistuttaja on Kestilän kunnan Kestilän kylässä sijaitsevan tilan Pimpula RN:o 1:116 omistajana todennut, että Neittävänjoen kuormitus on saatettu kestämättömään tilaan. Joen virkistyskäyttö on mahdotonta. Joen matalimmat kohdat ovat täynnä kasvustoa. Muistuttaja on vaatinut hakijaa poistamaan lietteen koko joen pituudelta ja saattamaan joen virkistyskäyttökuntoon, mikäli lupa myönnetään. Hakija on velvollinen kunnostamaan pilaamansa joen myös siinä tapauksessa, että jatkolupaa ei myönnetä.

7. DD

Muistuttaja on Kestilän kunnan Kestilän kylässä sijaitsevien tilojen Lakela RN:o 1:88, Humalaniemi RN:o 1:11 ja Kylmäkurki RN:o 1:117 omistajana viitannut Euroopan unionin vesipuitedirektiivin tavoitteisiin sekä valtioneuvoston periaatepäätökseen vesiensuojelun tavoitteista vuoteen 2005. Muistuttaja on todennut, että Neittävänjoki on arvokas alueen asukkaiden virkistyksen kannalta, sillä alueella ei ole muita merkittäviä vesistöjä. Joen tilaa on aiemmin huonontanut muun muassa turvetuotantoalueiden vesien johtaminen jokeen, mutta joen tila on parantunut viime vuosina selvästi. Joessa elää virkistyskalastusta varten istutettuja kirjolohia ja myös simpukoista on havaintoja. Turvesuon vesien johtaminen hyvin todennäköisesti huonontaa joen ekologista ja kemiallista tilaa sekä joen soveltuvuutta virkistyskäyttöön. Näistä syistä sekä em. vesipuitedirektiiviin ja valtioneuvoston periaatepäätökseen vedoten muistuttaja on vaatinut joen ekologisen ja kemiallisen nykytilan selvittämistä. Ennen lupapäätöstä on arvioitava myös vesien johtamisen vaikutus joen nykytilaan.

8. EE

EE on Kestilän kunnan Mulkuan kylässä sijaitsevan tilan Ala-Parkkila RN:o 88:0 omistajana muistuttanut suunnitelmasta johtaa Parkkisenrimmen lisäalueen ulkopuoliset vedet aikaisemmin käytössä ollutta laskuojaa pitkin Ala-Parkkilan tilan maiden läpi Mulkuanjokeen. Muistuttaja on vaatinut, että hakija velvoitetaan sopimaan laskuojan kunnossapidosta mahdollisesti lisääntyvistä haitoista.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija on 25.4.2003 toimittanut ympäristölupavirastoon vastineensa lausunnoista ja muistutuksista. Vastineessaan hakija on lausunut seuraavaa:

1. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen vesiensuojelun tehostamisvaatimuksesta hakija on todennut, että ympäristökeskuksen lausunnon mukaan sulan veden aikainen vesienkäsittely on BAT-periaatteen mukaista. Tehostamisen tulisi kohdistua siis lähinnä talviaikaiseen vesien käsittelyyn. Hakija on selvittänyt eri vaihtoehtoja alueen vesien käsittelyn parantamiseksi, mikä ei ole valitettavasti tullut hakemuksesta selvästi esille. Keskeinen este eri menetelmien käytölle Parkkisenrimmellä on tuotantopinta-alan nopea pieneneminen ja siitä johtuva tuotantoalojen hajanaisuus. Alueella on jo nyt kuivatusvaikeuksia ojien mataluuden ja pienen pintakaltevuuden vuoksi, mistä syystä vesien poisjohtamiseen kesäaikaan joudutaan käyttämään kahta pumppaamoa. Pumppaamon keskeyttäminen talvikaudeksi aiheuttaa Parkkisenrimmellä luontaisesti virtaamansäätöä vastaavan tilanteen, jossa vettä varastoituu alueen ojastoihin. Lisäksi alueen kokonaisvirtaamatkin ovat keskimääräistä pienemmät, jolloin talviaikaiset päästöt jäänevät vähäisiksi. Kemiallinen vesienkäsittely ja/tai ympärivuotiseen pumppaukseen perustuvat menetelmät eivät sovellu Parkkisenrimmelle muun muassa nykyisen haihdutus-imeytyksen ja sähkön puuttumisen vuoksi. Hakijan käsitys on, että Parkkisenrimmen nykyisin tuotannossa oleville alueille ei ole teknisesti löydettävissä sellaista vesienkäsittelyä, joka oleellisesti vähentäisi alueen vesipäästöjä.

2. Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunnon johdosta hakijalla ei ole ollut huomauttamista. Hakija on kuitenkin todennut, että lupamääräysten tarkistamisajankohdan määrääminen jo vuodeksi 2012 johtaisi verrattain lyhyeen lupakauteen. Hakijan käsityksen mukaan sopivampi ajankohta olisi muutamaa vuotta myöhemmin, esimerkiksi vuosi 2014 tai 2015.

3. Siikalatvan kuntayhtymän ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisen vaatimuksesta hakija on todennut, että rekkaliikennettä ei ole syytä kokonaan kieltää Mustanmaantiellä, joka on seututie. Hakija on jo toimillaan pyrkinyt estämään asutukselle liikenteestä aiheutuvia haittoja rajoittamalla tien käyttöä hakemuksessa esitetyillä tavoilla. Raskas ajonneuvoliikenne tiellä ei muutoinkaan ole jatkuvaa, vaan jaksottaista kestäen kerrallaan muutamasta päivästä muutamaan viikkoon. Parkkisenrimmen ja Navettarimmen toimitukset kestävät yhteensä vuosittain korkeintaan noin kahden kuukauden ajan. Pääosa kuljetuksista pyritään myös ajoittamaan talviaikaan, jolloin lumipeite vaimentaa melua ja vähentää pölyämistä. Muuna aikana Mustanmaantiellä ei ole turvetuotantoon liittyvää raskasta liikennettä.

4. Pulkkilan kunnan lausunnosta hakijalla ei ole ollut huomauttamista.

5. BB:n muistutuksen osalta hakija on viitannut Neittävänjoen vedenlaadusta ja virkistyskäytöstä hakemuksessa esitettyyn. Mielipiteen ilmaisussa ei ole esitetty vaatimuksia.

6. CC:n vaatimus lietteen poistamisesta Neittävänjoesta tulee hakijan käsityksen mukaan kohtuuttomana hylätä. Hankkeen aiheuttaman kuormituksen lisäksi Neittävänjokeen vaikuttaa muu vesistöalueen toiminta, mukaan lukien aivan viime vuosinakin tapahtuneet uusien viljelyalueiden raivaukset sekä metsäojitusalueiden ojien kunnostukset. Parkkisenrimmen lisäalueen tuotantoon ottaminen ei aiheuta muutosta vesistön virkistyskäyttöön.

7. DD:n muistutuksesta hakijalla ei ole ollut muutoin huomautettavaa, mutta hakija on korostanut, että vesistön virkistyskäyttöarvoa ja vesistön kehittymistä käsitellään yksilöllisten kokemusten perusteella. CC:n ja DD:n tilat sijaitsevat samassa kunnassa ja kylässä Neittävänjoen rannalla, mutta muistuttajien käsitykset joen tilasta ja käyttökelpoisuudesta ovat muistutuksissa täysin vastakkaiset. Neittävänjoen ja laajemminkin koko Siikajoen vesistöalueen tilaa ja turvetuotannon vaikutuksia siihen on selvitetty sekä vuosittaisissa velvoitetarkkailun raporteissa että nyt lupahakemuksessa.

8. EE:n muistutuksesta hakija on todennut, että Parkkisenrimmen lisäalueiden ojittaminen ja käyttöönotto ei juurikaan muuta eristysojien laskuojana toimivan ojan valuma-aluetta. Uusia ko. ojaan laskevia eristysojia on noin puolet lohkon 1B eristysojista sekä pieni osa lohkon 5B eristysojista. Laskuojaan ei johdeta jatkossakaan tuotantoalueen vesiä. Uusien eristysojien kaivaminen voi hieman lisätä ojan virtaamaa, joka kuitenkin pääasiassa syntyy ympäröivistä pelto- ja metsäojituksista. Uusien eristysojien kaivaminen ei ennakolta arvioiden aiheuta liettymistä tai muita haittoja laskuojassa. Ojan kunnossapidosta on sovittu maanomistajan ja hakijan välisessä oja-aluesopimuksessa, joten asiasta ei ole tarpeen antaa yksityiskohtaisia määräyksiä ympäristöluvassa. Jos yllättäviä haittoja ilmenee, hakija luonnollisesti neuvottelee maanomistajan kanssa mahdollisista tarvittavista toimenpiteistä.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lausunto luontoselvityksestä ja hakijan vastineesta

Ympäristökeskus on lausunnossaan todennut, että kasvillisuus- ja linnustoselvitykset edustavat hyvää tasoa ja ettei niissä ole ilmennyt sellaisia seikkoja, jotka estäisivät turvetuotantotoiminnan.

Ympäristökeskus on todennut, että hakijan väite, että Parkkisenrimmen kokonaisvirtaamat ovat keskimääräistä pienemmät, perustuu tuotannosta poistuneen alueen (6 ha) tarkkailuun. Itse tuotantoalueen vesimääriä ei ole mitattu. Hakijan vastineesta ei edelleenkään käy ilmi, mitä tehostamisvaihtoehtoja on tutkittu.

Ympäristökeskus on katsonut, että lupahakemukseen on liitettävä tarpeelliset piirustukset vesiensuojelurakenteista ja isommista ojista (kokooja-, eristys- ja mahdolliset laskuojat) sekä pohjamaalajitiedot. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan toteutumista ei voida arvioida, ellei tiedossa ole mitoitustiedot esim. laskeutusaltaista. Ojapiirustuksista voidaan todeta korkeussuhteet ja siten mahdollinen putousportaiden tarve. Pohjamaalajitiedoista voidaan määrittää mm. ojakaltevuudet. Muutoin hakijan esittämät kuntoonpanosuunnitelma ja kuntoonpanovaiheen tarkkailuesitys ovat asianmukaiset.

Hakijan vastine lausunnosta

Hakija on vastineessaan uudistanut käsityksensä, että hakemussuunnitelmasta ilmenevät vesiensuojelurakenteet edustavat alueen olosuhteissa parasta teknisesti sekä taloudellisesti käyttökelpoisinta tekniikkaa. Asian enempi selvittäminen ei ole hakijan käsityksen mukaan tarpeen. Lausuntoon on liitetty Parkkisenrimmelle suunnitellun laskeutus-/pumppaamoaltaan mitoitustiedot. Lisäksi hakija on todennut, että ojien pituusleikkaukset suunnitellaan ennen kunnostustöiden aloittamista, kun hankkeella on lainvoimainen lupa, maankuivatusohjeiden mukaan siten, ettei uoma-

eroosiota synny. Tarvittaessa ojiin suunnitellaan ja rakennetaan virtausnopeuden pienentämiseksi putousportaita.

MERKINTÄ

Asiaa ratkaistessaan ympäristölupavirastolla on ollut esillä Navettarimmen turvetuotantoalueen ympäristölupahakemuksen (dnro Psy-2002-y-135) asiakirjat.

Ympäristölupavirasto on tänään antanut Navettarimpeä koskevasta hakemuksesta päätöksen nro 6/04/2.

Y M P Ä R I S T Ö L U P A V I R A S T O N R A T K A I S U

YMPÄRISTÖLUPARATKAISU

Ympäristölupavirasto myöntää Vapo Oy:lle ympäristöluvan turvetuotantoon Kestilän kunnassa sijaitsevalla Parkkisenrimmellä, 48,6 ha:n suuruisen lisäalueen kuntoonpanoon ja vesien johtamiseen Kotiojan, Veneojan, Neittävänjoen kautta Siikajokeen. Tuotannossa oleva suoala on yhteensä 112,2 ha.

Hankkeesta aiheutuvien kalatalousvahinkojen estämiseksi määrätään kalatalousmaksu. Ennalta arvioiden hankkeesta ei aiheudu muuta vesistöön tai sen käyttöön kohdistuvaa vahinkoa.

Luvan saajan on noudatettava jäljempänä olevia lupamääräyksiä.

TÄYTÄNTÖÖNPANORATKAISU

Ympäristölupavirasto hylkää hakemuksen toiminnan aloittamisesta lisäalueella muutoksenhausta huolimatta. Olemassa olevaan toimintaan toiminnan aloittamislupa ei ole tarpeen.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Päästöt vesiin

1. Tuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen liitteenä 1 olevan piirustuksen "Tuotanto- ja vesiensuojelusuunnitelma" MK 1:10 000 mukaisesti nykyiseltä tuotantoalueelta sekä lisäalueen lohkolta 5 B haihdutusimeytysaltaan kautta ja lisäalueen lohkolta 1 B pintavalutuskentän kautta vesistöön johtaviin ojiin. Jäätyneen maan aikana vedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta.

Lisäalueelle rakennettavien laskeutusaltaiden mitoituksen on oltava vähintään lisäselvityksessä 28.10.2003 esitetyn mukainen. Lisäalueen ojiin on rakennettava virtausnopeuden pienentämiseksi putousportaita Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen antamia ohjeita noudattaen.

Tuotantoalueelta johdettavien vesimäärien mittaamiseksi on asennettava jatkuvatoiminen virtaamamittari.

2. Sarkaojissa tulee olla lietesyvennykset ja lietteenpidättimet. Tuotantoalueen ulkopuolisten alueiden on oltava eristetyt tuotantoalueesta eristysojilla, jotka on varustettu lietesyvennyksillä. Auma-alueiden ja ojien väliin tulee jättää suojavyöhyke, jotta turvetta ei joudu ojiin.

3. Lisäalueen kuntoonpanossa syntyvät kaivumaat on tasattava ja muotoiltava ympäristöön sopiviksi ja siten, että kaivumaiden taakse ei jää haitallisia vettymisalueita. Tarpeetonta laskuojan perkausta ja kivennäismaahan yltävää kaivua on vältettävä. Työt on muutoinkin tehtävä niin ja sellaisena aikana, että niiden haitalliset vaikutukset vesistöön jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

4. Vesiensuojelurakenteisiin saadaan tehdä sellaisia muutoksia, joilla ei ole haitallista vaikutusta yksityisen tai yleisen edun kannalta. Muutokset on tehtävä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

5. Vesiensuojelurakenteet ja -laitteet on pidettävä kunnossa ja niiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Altaat ja syvennykset on tyhjennettävä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa tuotantokauden päättyessä. Rakenteiden ja laitteiden toimivuudesta ja altaiden sekä syvennysten tyhjennyksestä on annettava tarvittavat tiedot ympäristökeskukselle.

6. Jos Parkkisenrimmellä ilmenee lupakauden aikana tarvetta massansiirtoihin, tulee niitä ja niihin liittyviä vesiensuojelurakenteita koskevat suunnitelmat esittää ennakkoon ympäristökeskuksen hyväksyttäviksi.

Päästöt ilmaan ja melu

7. Tuotannossa on käytettävä mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia koneita ja laitteita. Tuotantotoimet on suunniteltava ja ajoitettava niin, että pölyä ei leviä tarpeettomasti ympäristöön. Turvekuljetuskalusto saa käyttää Mustanmaantietä ainoastaan ilman lastia.

Lisäalueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto ja varastotoiminnot on järjestettävä niin, että niistä ei aiheudu kohtuutonta melua. Mustanmaantietä ei saa käyttää turvekuljetuksiin klo 22.00–6.00.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

8. Jätehuolto on järjestettävä kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti sekä muutoinkin asianmukaisesti.

Luvan saajan on pidettävä kirjaa toiminnassa syntyvistä jätteistä.

Varastointi

9. Poltto- ja voiteluaineet sekä jäteöljyt on säilytettävä siten, että vuodot maaperään ja vesiin estetään.

Polttoaineet on säilytettävä kaksivaippaisissa säiliöissä tai muutoin varmistauduttava siitä, että polttoainetta ei pääse vuototapauksissa maaperään.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

10. Tuotantoalueen yhteyteen on rakennettava riittävä määrä paloaltaita siten, että alueella käytössä olevalla kalustolla voidaan tulta torjua kaikkialla tuotantoalueella. Lisäksi alueella on oltava osoitettuna yksi ns. ehtymätön vesilähde, josta tuotantokauden aikana saadaan sammutusvettä kaikissa olosuhteissa.

11. Toiminnan häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle ja Kestilän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarvittaessa järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu.

Toiminnan lopettaminen

12. Mikäli lupakauden aikana tuotannosta poistuvilla alueilla tehdään tuotantosuunnitelmasta poikkeavia jälkihoitotoimiin liittyviä vesienjohtamisjärjestelyjä tai alue siirtyy jälkikäyttöön, on niistä ennakolta ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle. Tuotannosta poistuvien lohkojen vesiensuojelutoimia on jatkettava, kunnes toiminta ei enää sanottavasti aiheuta vesistökuormitusta.

13. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä ympäristölupaviraston hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamisen edellyttämistä ympäristönsuojelua koskevista toimista ja tuotantoalueen jälkihoidosta. Hakemukseen on liitettävä esitys toiminnan lopettamisen jälkeisestä tarkkailusta sekä niiden toiminnan jälkeen mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta, joista luvan saaja on vastuussa.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

14. Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa aiheuttamasta kuormituksesta ja sen vaikutuksista ympäristöön ja järjestettävä käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailu sekä raportointi tämän päätöksen liitteen 2 mukaisesti.

Käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailuohjelmaa ja raportointia voidaan päätöksen lainvoimaisuudesta huolimatta muuttaa ympäristölupaviraston hyväksymällä tavalla. Kalataloustarkkailua ja sen raportointia voidaan muuttaa Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymällä tavalla.

Ympäristökeskus voi lisäksi tarkentaa käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailuohjelmaa havaintoaikojen ja -paikkojen sekä mittausten, määritysten ja raportoinnin osalta.

Kalatalousmääräys

15. Luvan saajan on maksettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä kalatalousmaksua Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskukselle 135 euroa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemista seuraavasta vuodesta alkaen vuoteen 2008 saakka ja 90 euroa vuodesta 2009 alkaen. Maksu on käytettävä Neittävänjoen ja Siikajoen kalaston hoitoon hankkeen vaikutusalueella. Maksun käytöstä on kuultava hankkeen vaikutusalueella toimivia osakaskuntia.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN VARALLE

Vahingonkärsijä voi vaatia luvan saajalta korvausta ennakoimattomasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvasta tai muusta vesistöön kohdistuvasta toimenpiteestä johtuvasta vahingosta. Hakemus tulee tehdä ympäristölupavirastolle. Ennakoimattoman vahingon korvaamista koskevan hakemuksen yhteydessä voidaan esittää myös luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista koskeva vaatimus.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntämisen edellytykset

Vaikutusalueella ei ole erityisesti suojeltavia lajeja tai muita erityisiä luontoarvoja. Alueelta johdettavat vedet eivät ennalta arvioiden aiheuta niin merkittäviä vaikutuksia, että lupaa ei voitaisi myöntää. Toiminnasta voi aiheutua melua lähinnä toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä, missä ei ole asutusta tai muita häiriintyviä kohteita. Pölyämistä voi aiheutua kauempanakin tuotantotoiminnan luonteesta ja sääoloista riippuen. Ympäristön maankäyttö huomioon ottaen ei pölystä ennakolta arvioiden aiheudu merkittävää haittaa. Turvekuljetuksista voi lisäksi aiheutua melu- ja pölyhaittaa asutukselle Mustanmaantien varrella.

Kun otetaan huomioon Parkkisenrimmen ja sen ympäristön tila ja käyttö, tuotantoalueelta tulevien päästöjen ehkäiseminen ja rajoittaminen, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden vaarantumista, yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista ympäristössä tai kohtuutonta rasitusta naapuritiloilla.

Täytäntöönpanoratkaisun perustelut

Ympäristönsuojelulain 101 §:n mukaan lupaviranomainen voi hakijan pyynnöstä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuu-

den ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Mainittu täytäntöönpanomääräys voidaan edellä mainitun lainkohdan mukaan antaa vain perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Ympäristölupavirasto on tällä päätöksellä myöntänyt ympäristöluvan myös turvetuotantoon valmistelemattomalle tuotantoalueelle. Turvetuotantoalueen kuntoonpanovaiheeseen liittyvät toimenpiteet, kuten kuivatus ja suonpinnan muotoilu muuttavat suoluontoa pysyvästi. Samoin toimenpiteiden vaikutus alapuolisessa vesistössä on peruuttamaton. Kuntoonpanotöiden aloittaminen tekisi siten mahdollisen muutoksenhaun ainakin osittain hyödyttömäksi. Hakemukseen suostumiseen ei näin ollen ole perusteltua syytä.

Ympäristönsuojelulainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 6 ja 7 § sisältävät periaatteen, että olemassa olevan toiminnan jatkaminen sallitaan, mikäli toiminnan harjoittaja tekee säädetyn ilmoituksen ympäristökeskukselle ja noudattaa luvanhakuvelvoitetta. Luvan saaja on toiminut mainittujen säännösten mukaisesti, joten turvetuotannossa jo olevalla alueella toimintaa voidaan jatkaa muutoksenhausta huolimatta.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Vesien pilaantumisen ehkäisemiseksi annettavat määräykset ovat parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia, kun otetaan huomioon, että tuotannossa jo olevalle alueelle pintavalutuskentäksi soveltuvaa aluetta ei ole saatavissa ja koska Parkkisenrimmen vanhan osan kaltaiselle suhteellisen nopeasti pienenevälle tuotantoalueelle ei ole perusteltua määrätä kemikalointia tai muuta kalliimpaa vesienkäsittelymenettelyä. Myös talviaikaista vesienkäsittelyä on pidettävä Parkkisenrimmen olosuhteissa BAT-periaatteen kannalta riiittävänä.

Koska tuotantoalueen läheisyydessä ei ole erityisiä luontoarvoja, asutusta eikä sellaista maankäyttöä, joka voisi häiriintyä tuotannosta aiheutuvasta melusta ja pölystä, näitä koskevat yleisluontoiset määräykset ovat riittävät. Lisäksi turvekuljetuksista aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen vähentämiseksi annetaan hakemuksen mukainen Mustanmaantien käyttöä koskeva rajoitus.

Häiriötilanteita varten annetaan tavanomaiset varautumismääräykset. Yksityiskohtaisten määräysten tai ohjeiden antaminen kuuluu asianomaisille viranomaisille.

Ympäristöluvassa on annettava määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista, kuten alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä. Luvan saaja on vastuussa toiminnan loppumisen jälkeen mahdollisista ympäristövaikutuksista omalta osaltaan. Vaikutusten selvittämiseksi on jatkettava tarkkailua riittävän pitkän ajan. Lupakaudella tuotannosta poistuvien alueiden hoito ja tarkkailu on tehtävä ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Laaja-alaisiin vesienjohtamisjärjestelyihin on saatava ympäristölupaviraston lupa.

Tarkkailu- ja raportointimääräys

Ympäristönsuojelulain 46 §:n 1 momentin mukaan muun muassa toiminnan käyttö- ja päästötarkkailusta on annettava määräykset lupapäätöksessä.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin perusteella toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristöä kuormittavan toiminnan harjoittajan on tarkkailtava erityisesti päästöjä, jotka ovat ympäristövaikutusten syntymisen kannalta keskeisimmässä asemassa.

Tarkkailua koskeva määräys sisältää käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailun. Käyttötarkkailuun kuuluu käyttöpäiväkirjan pito, puhdistuslaitteiden toiminnan tarkkailu ja yleensä toiminnan seuraaminen niin, että se tapahtuu lupamääräysten mukaisesti ja ympäristökuormitus jää mahdollisimman vähäiseksi.

Päätöksen liitteenä 2 oleva päästötarkkailuohjelma on tarkoitettu tuottamaan tietoa vesistöön joutuvasta kuormituksesta kaikissa olosuhteissa ja toiminnan eri vaiheissa.

Luvan saaja on esittänyt yksityiskohtaisen ja perustellun koko vesistöä koskevan turvetuotannon vesistötarkkailuohjelman, jonka mukaisesti tarkkailu on määrätty tämän päätöksen liitteessä 2.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus voi tarkentaa käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailuohjelmaa. Oleelliset muutokset edellyttävät luvan muuttamista.

Kalataloustarkkailuohjelman vahvistaminen ja muuttaminen määrätään tehtäväksi asianomaisen valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Kalatalousmääräys

Luvan saajan arvion mukaan Parkkisenrimmen tuotantopinta-ala vähenee siten, että vanhalla alueella on vuonna 2008 tuotannossa noin 20 hehtaaria ja tuotanto loppuu kokonaan vuosien 2012–2014 tienoilla. Tuotannosta poistuneilta ja vielä tuotannossa olevilta alueilta tulevat vesistöpäästöt voivat kuitenkin olla vielä vuosia likimain samaa tasoa. Lisäksi Parkkisenrimmelle on nyt myönnetty oikeus turvetuotantoon kokonaan uudella alueella.

Edellä mainittujen tekijöiden ja asiakirjoihin liitettyjen tarkkailutulosten perusteella ympäristölupavirasto arvioi, että Parkkisenrimmeltä johdettavista vesistä aiheutuu, yhdessä vesistön muun kuormituksen kanssa, kalastolle ja kalastukselle ilmeistä vahinkoa. Tarkkailutuloksista ilmenevien kalataloudellisten haittojen määrän ja laadun perusteella ympäristölupavirasto arvioi luvassa määrätyn vuotuisen kalatalousmaksun riittävästi kompensoivan aiheutuvat kalataloudelliset vahingot. Kalatalousmaksun suuruutta arvioitaessa ympäristölupavirasto on lisäksi ottanut huomioon vesioikeuden päätöksessä nro 54/95/2 Neittävänjoen ja Siikajoen vesistölle määrätyn kalatalousmaksun, sellaisena kuin se on vesiylioikeuden päätöksellä nro 180/1996 muutettu ja suhteutettu Parkkisenrimmen nykyiseen tuotantopinta-alaan ja vesiensuojeluratkaisuihin.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

1. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lausunnossa esitetty toiminnan aloittamisen vastustamista koskeva vaatimus otetaan huomioon edellä päätöksen ratkaisuosasta ilmenevästi. Vaatimus vesiensuojelun tehostamisesta otetaan huomioon lupamääräyksestä 1 ilmenevästi. Ympäristölupavirasto ei katso mahdolliseksi velvoittaa toiminnanharjoittajaa osallistumaan muuhun yhteistarkkailuun kuin esittämäänsä koko Siikajoen turvetuotantoa koskevaan yhteistarkkailuun. Voimassa oleva yhteistarkkailu perustuu osapuolten keskinäiseen sopimukseen. Hakijan esittämällä ohjelmalla saadaan tarvittava tieto turvetuotannon vesistövaikutuksista, kun erityisesti otetaan huomioon turvetuotannon vesistötarkkailun sitominen ohjelmassa päästötarkkailuun. Yhteistarkkailussa ei ole saatavissa tarkempaa tietoa toiminnan ympäristövaikutuksista. Muutoin käyttö- ja päästötarkkailua koskeva vaatimus otetaan huomioon tämän päätöksen liitteestä 2 ilmenevästi. Lupamääräysten tarkistamisvaiheessa esitettäviä tietoja koskeva vaatimus otetaan huomioon jäljempää päätöksen kohdasta "Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen" ilmenevästi.

2. Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskuksen vaatimukset ympäristölupavirasto ottaa huomioon lupamääräyksestä 15 sekä jäljempää päätöksen kohdasta "Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen" ja päätöksen liitteestä 2 ilmenevästi.

3. Siikalatvan kuntayhtymän ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisen vesiensuojelulaitteiden kuntoa koskeva vaatimus otetaan huomioon lupamääräyksestä 5 sekä tarkkailua ja valvontaa koskeva vaatimus päätöksen liitteestä 2 ilmenevästi. Mustanmaantien käytön kieltämistä koskeva vaatimus hylätään. Ympäristölupavirasto pitää luvassa annettuja hakemuksen mukaisia määräyksiä riittävinä melu- ja pölyhaitan vähentämiseksi.

4. Pulkkilan kunnan vaatimus parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön edellyttämisestä otetaan huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevästi.

5. BB:n vedenlaadun huononemista ja kalataloushaittoja koskeva muistutus otetaan huomioon lupamääräyksistä 1 ja 15 sekä päätöksen liitteestä 2 ilmenevästi.

6. CC:n vesistön pilaamista ja luvan saajan vastuuseen saattamista koskeva muistutus otetaan huomioon ympäristöluparatkaisusta ja lupamääräyksistä sekä niiden perusteluista ilmenevästi. Lietteen poistamista ja joen kunnostamista koskeva vaatimus hylätään. Vesioikeuden päätöksessä nro 54/95/2, sellaisena kuin se on vesiylioikeuden päätöksellä nro 180/1996 muutettuna voimassa, määrätyt korvaukset sekä aikaisempi ja nyt määrätty kalatalousmaksu ovat riittävät hyvittämään Parkkisenrimmen turvetuotannosta aiheutuva vahinko.

7. DD:n Neittävänjoen vesistön tilan selvittämistä koskevasta vaatimuksesta ympäristölupavirasto toteaa, että hakemuksen liitteenä olevat selvitykset ovat riittävät asian ratkaisemiseksi. Luvan saaja velvoitetaan edelleen tarkkailemaan turvetuotantoalueen alapuolista vesistöä päätöksen liitteestä 2 ilmenevästi.

8. EE:n tekemän, turvetuotantoalueen ulkopuolisten vesien johtamisesta aiheutuvia haittoja koskevan huomautuksen osalta ympäristölupavirasto katsoo, ettei turvetuotanto sanottavasti vaikuta ko. vesien määrään. Sopi-

mukseen velvoittamista koskevan määräyksen antaminen ei perustu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Huomautus katsotaan aiheettomaksi.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana.

Tarvittaessa ympäristölupavirasto voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyessä muuttaa aikaisempaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyessä peruuttaa luvan valvontaviranomaisen aloitteesta.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on, mikäli se aikoo jatkaa tässä päätöksessä tarkoitettua toimintaa vuoden 2012 jälkeen, mainitun vuoden loppuun mennessä tehtävä ympäristölupavirastolle lupamääräysten tarkistamista koskeva hakemus uhalla, että ympäristölupavirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemuksessa on esitettävä yhteenveto tuotantomäärästä tuotantokausittain, suokohtainen selvitys toiminnan vaikutuksista tarkkailua ja mahdollisia erillisselvityksiä koskevin yhteenvedoin sekä ehdotus tarvittavista toimenpiteistä vahinkojen poistamiseksi tai korvaamiseksi. Hakemuksessa on myös esitettävä käyttöpäiväkirjan vuosiyhteenvedot. Lisäksi hakemukseen on liitettävä tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat ympäristökuormituksen vähentämiseksi toteutusaikatauluineen, selvitys tuotannosta poistuneiden alueiden tilasta, lupamääräyksessä 13 tarkoitettu suunnitelma ja esitykset sekä soveltuvin osin muut ympäristönsuojeluasetuksessa määrätyt selvitykset.

Korvattavat päätökset

Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös nro 54/95/2 ja vesiylioikeuden päätös nro 180/1996 Parkkisenrimmen osalta.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava ympäristönsuojelulain 56 §:n nojalla.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman. Valitus korvauksesta ei estä päätöksen täytäntöönpanoa ympäristöluparatkaisussa mainitun lisäalueen osalta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 41 §, 42 § 1 ja 2 momentti, 43 § 1 ja 3 momentti, 44 §, 45 § 1 momentti, 46 § 1, 3 ja 4 momentti, 55 § 2 momentti ja 90 §

Vesilaki 2 luku 22 § 3 momentti

Jätelaki 4 § ja 6 §

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 1 700 euroa.

Perustelut

30–300 ha:n suuruista turvetuotantoaluetta koskevan lupa-asian käsittelymaksu on 1 700 euroa.

Oikeusohje

Ympäristöministeriön asetus ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista (1416/2001)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Jukka Sihvomaa

Urpo Myllymaa

Paavo Liimatta

Riitta Riihimäki

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet puheenjohtajana ympäristöneuvos Jukka Sihvomaa sekä ympäristöneuvokset Urpo Myllymaa (tarkastava jäsen) ja Paavo Liimatta. Asian on esitellyt esittelijä Riitta Riihimäki.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 08 - 5348 500.

RR/es

Liitteet

Liite 1 Valitusosoitus
Liite 2 Tarkkailuohjelma

Liite 1

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen ympäristölupavirastoon.

Valitusoikeus

Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valitusaika

Valitusaika päättyy **1.3.2004,** jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen ympäristölupavirastossa.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- ympäristölupaviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@om.fi)
- miltä kohdin ympäristölupaviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia ympäristölupaviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen ympäristölupavirastoon

Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Isokatu 14, 6. kerros
postiosoite:	PL 113, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde (08) 5348 500; telekopio (08) 5348 550
sähköposti:	kirjaamo.psy@ymparisto.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 80 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Liite 2

PARKKISENRIMMEN TURVETUOTANTOALUEEN TARKKAILU

Parkkisenrimmen turvetuotantoalueen tarkkailu on suunniteltava siten, että puhdistuslaitteiden toimivuus ja teho, tuotannosta aiheutuvat brutto- ja nettopäästöt sekä ympäristövaikutukset voidaan laskea tai arvioida riittävällä tarkkuudella kaikissa sää- ja virtausoloissa eri vuodenaikoina.

Käyttötarkkailu

Tuotantoalueella pidetään päiväkirjaa, johon merkitään:

– tiedot tuotantotoiminnan etenemisestä
– tuotantomenetelmä
– ojitusten yhteydessä tarkat kaivuajat ja -paikat
– vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnon seuranta, havainnot toimivuudesta sekä kaikki, myös väliaikaiset poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmasta
– lietealtaiden ja -syvennysten tyhjentäminen
– mittapadon asennus ja korjaukset
– mittapadon vedenkorkeuslukemat tarkkailuvuonna
– vesinäytteiden ottoajat tarkkailusoilla
– sadanta, haihdunta ja lämpötila
– pumppaamojen asennus, käyttöaika ja mahdolliset häiriöt
– havainnot alapuoliseen vesistöön kohdistuvasta muusta kuormituksesta, esim. metsäojitukset
– kaikki muut mahdolliset tapahtumat, joilla arvellaan olevan vaikutusta suolta lähtevän veden laatuun tai vesistökuormitukseen.

Päiväkirja säilytetään tuotantoaikana työmaalla tai vastuullisen henkilön hallinnassa. Vastuuhenkilö ilmoitetaan ympäristökeskukselle. Päiväkirjat säilytetään niin kauan kuin tuotantoa jatketaan.

Päästötarkkailu

Kuntoonpanovaiheen tarkkailu

Vesimäärät luetaan kuntoonpanotöiden aikana työpäivittäin ja aina näytteenoton yhteydessä. Muina aikoina vesimäärät havaitaan aina näytteenottojen yhteydessä. Myös jatkuvatoimista virtaamanmittausta voidaan käyttää. Näytteenottopaikat valitaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Näytteenottotiheys

Näytteenottokausi	Näytemäärä
Kuntoonpanokausi (aina kun työt käynnissä)	1 näyte/2 viikkoa
Kevättulva	1 näyte/viikko
Kesä–lokakuu	1 näyte/2 viikkoa
Marras–huhtikuu	1 näyte/kk

Näytteistä määritellään kiintoaine, kok.P, kok.N, COD_{Mn}, NH_4-N ja pH.

Tuotantovaiheen tarkkailu

Tehostettu tarkkailu

Päästöjä vesistöön tarkkaillaan tehostetusti kahtena peräkkäisenä vuotena.

Purkautuva vesimäärä mitataan tai arvioidaan mittapadolla jatkuvatoimisin laittein tai muuten Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla vähintään 15.5.–30.9. Näytteenoton yhteydessä näytteenottaja lukee aina mahdollisen mittapadonvedenkorkeuden ja tekee siitä merkinnän. Myös mittapadon ja mittalaitteen kunto tarkistetaan ja ilmoitetaan vioista.

Vesinäytteet otetaan kahden viikon välein 15.5.–30.9. Kaikki näytteet ovat kertanäytteitä. Vesinäytteistä määritetään COD_{Mn}, kiintoaine, Kok.P, Kok.N ja pH. Lisäksi kolme kertaa kesässä (kesä-, heinä- ja elokuun ensimmäinen näytekerta) määritetään PO_4-P, NH_4-N, NO2-N ja rauta.

Tuotantovaiheen suppea tarkkailu

Kahtena vuonna lupakauden aikana, tehostettua tarkkailua edeltävänä ja sen jälkeisenä vuonna, tehtävässä suppeassa tarkkailussa näytteet otetaan kerran kuussa touko–elokuussa. Näytteistä tehdään kaikki edellä mainitut määritykset. Päästöjen laskennassa käytetään hyväksi myös muilta tuotantoalueilta saatuja tarkkailutuloksia.

Poikkeuksellisten tilanteiden tarkkailu

Poikkeustilanteissa (esim. kovat sateet, kaivutyöt) tuottaja ottaa ylimääräisiä kuormitusnäytteitä. Näyte toimitetaan viipymättä laboratorioon, jossa siitä määritetään kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyppi, COD_{Mn} ja pH. Ympäristökeskus voi antaa tarkemmat ohjeet näytteenotosta.

Vaikutustarkkailu

Vesistötarkkailu

Vesistötarkkailun periaatteena on, että tarkkailu keskittyy samalle alueelle, missä päästötarkkailusuot sijaitsevat. Vesistötarkkailunäytteet otetaan samanaikaisesti päästötarkkailunäytteiden kanssa, jolloin voidaan suoraan arvioida suolta lähtevän veden merkitystä alapuolisen vesistön vedenlaadun kannalta. Lisäksi vesistötarkkailussa on muutama piste turvetuotannon kannalta merkittävimmissä kohdissa Siikajoen pääuomassa sekä sivujoissa. Näiden pisteiden tarkkailu on vuosittaista.

Vedenlaadun lisäksi tarkkaillaan määrävuosina vesistön biologista tilaa koskialueiden habitaattitarkkailulla ja pohjaeläinseurannalla.

Vaihtuva tarkkailu

Vaihtuvan tarkkailun havaintopaikat sijaitsevat kulloinkin päästötarkkailun tarkkailukohteena olevien turvetuotantoalueiden alapuolisissa vesistöissä. Vesistötarkkailupisteitä on vähintään 2–3 päästötarkkailusuota kohden. Ne sijaitsevat turvetuotantoalueiden välittömässä läheisyydessä sekä kulloinkin tarkkailussa olevan sivujoen suulla. Tarkemmat vesistötarkkailun paikat esitetään ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi.

Vaihtuvan tarkkailun näytteet otetaan samanaikaisesti päästötarkkailunäytteiden kanssa. Vesistötarkkailunäytteet otetaan kuitenkin päästötarkkailusta poiketen kerran kuukaudessa kesä–elokuussa sekä kerran kevättalvella.

Vesistötarkkailun havaintopaikoilta määritetään turvetuotannon vaikutusten arvioinnin kannalta keskeisimmät suureet (päästötarkkailun määritykset) ja lisäksi happi, sähkönjohtavuus, väri ja sameus sekä kesällä a-klorofyllipitoisuus.

Vuosittain toistuva tarkkailu

Vuosittain toistuvan vesistötarkkailun havaintopaikat sijaitsevat Siikajoen vesistöalueella turvetuotannon voimakkaimmin kuormittamilla alueilla. Vuosittain toistuvan tarkkailun havaintopaikat ovat:

Havaintopaikka	Lyhenne	Koordinaatit	Vesistöalue	Kunta
Siikajoki Saarikoski	Si50	717040-256700	57.014	Ruukki
Siikajoki Rantsila	Si73	715697-343510	57.021	Rantsila
Luohuanjoki	Lu2	716860-255907	57.081	Ruukki
Savaloja	SaO	716247-343084	57.071	Rantsila
Lamujoki Pulkkilan yp	Lam18	712988-344400	57.061	Pulkkila
Neittävänjoki Koskenkylä	Ne 2	714055-346702	57.041	Kestilä

Vuosittain toistuvan tarkkailun näytteenottoajankohdat sekä määritykset ovat samat kuin vaihtuvassa tarkkailussa.

Pohjaeläintarkkailu

Pohjaeläinnäytteet otetaan potkuhaavilla (standardi SFS 5077) syyskuussa sähkökoekalastuskohteilta samoina vuosina kuin tehdään sähkökoekalastuksia. Näytteenottokohteet tulee keskittää sivujoille, joilla on eniten turvetuotantoalueita. Näytteitä otetaan Luohuanjoelta, Savalojalta ja Lamujoelta kultakin kahdesta kohteesta.

Kalataloustarkkailu

Kalataloustarkkailu tehdään Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymällä tavalla soveltuvin osin Siikajoen yhteistarkkailuohjelman mukaisesti.

Raportointi

Päästötarkkailun tulokset toimitetaan niiden valmistuttua vaikutusalueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle. Päästöt ilmoitetaan brutto- ja nettolukuina. Päästöjen laskennassa käytetään hyväksi myös muilta tuotantoalueilta saatuja lukuja. Vuosipäästöt lasketaan ympärivuotisen aineiston perusteella käyttäen hyväksi tarkoitukseen soveltuvia koko vuoden seurannassa olevien havaintoasemien tuloksia. Vuosipäästöistä laaditaan yhteenveto, joka toimitetaan ympäristökeskukseen helmikuun loppuun mennessä.

Vesistötarkkailun tulokset toimitetaan heti niiden valmistuttua tai viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta tarkkailualueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille sekä ympäristökeskukselle suoraan vedenlaatutietokisteriin siirrettävässä muodossa kolmen kuukauden välein. Vesistötarkkailun tulokset raportoidaan päästötarkkailun yhteydessä tarkkailuesityksen

mukaisesti. Vuosiyhteenveto valmistuu maaliskuun loppuun mennessä ja toimitetaan edellä mainituille tahoille sekä Suomen ympäristökeskukselle.

Laadunvarmistus

Kaikki määritykset tehdään noudattaen SFS-standardeja. Tarkkailussa on muutoinkin käytetään vahvistettuja standardeja tai muita Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen hyväksymiä menetelmiä.

Tarkkailua koskevissa yhteenvetoraporteissa esitetään tulosten lisäksi tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkkailun tarkentamis- ja muutossuositukset.